

SSSR NUMUŠĖ LĒKTUVĄ: JAV PROTESTUOJA

ATSINAUJINA MŪŠIAI TARP KINŲ KOMUNISTŲ IR CHIANGO PAJĖGŲ

Lėktuvai viršum Formozos sostinės Taipeh

TOKIJAS. — Komunistų pakrančių artilerija jau ketvirtą dieną stipriai bombarduoja Quemoj salą, esančią tik 3 mylias nuo Azijos žemyno.

Nacionalistų lėktuvai bando sunaikinti komunistų pakrančių baterijas, sutelktas prie Amay, Fukien provincijos pakraščiuose, iš kur artilerijos sviediniai nesunkiai pasiekia nacionalistų tebevaldomas salas Quemoj ir Mažąjį Quemoj. Komunistų tvirtinimų, vienas nacionalistų lėktuvus buvo numuštas, kitas sužalotas.

Lyg ir įžanga į invaziją

Sekmadienio naktį Formozos sostinėje buvo paskelbtas alarmas ir miestas užtemdytas.

Priešlėktuvinė artilerija darbovisi daugiau kaip 3 valandas, vydoma komunistų bombonešius, pirmą kartą nuo 1949 metų įskridusius į šalies erdvę.

Komunistų lėktuvų būta 8. Jie kurį laiką paskraidę viršum Taipeh grįžo atgal į savo bazes žemyn, nenumetę bombų.

Pagyvėjus kautynių veiksmams, dar daugiau pagyvėjo komunistų "išlaisvinimo" propaganda. Per Peipingo radiją komunistai skelbia formoziečiams, "kad jūsų dienos į laisvę ir į laimę yra visiškai arti".

Petrov nesunkiai susitarė su Mme Ollier šnipinėti

Bet svarbių žinių ji nesuteikė

SYDNEY, Australija. — Reuters pranešimu, M-me Ollier, buvusi Prancūzijos vicekonsulu ir vėliau ambasados antroju sekretorium Canberraj, yra pakeliui iš Naujosios Kaledonijos į Paryžių, kur ji bus tardoma dėl šnipinėjimo Sovietų Sąjungai.

Ją išdavė pabėgęs sovietų špiono viršininkas Australijoje; MYD pulkininkas Vladimir Petrov. Australijos parlamento specialioji komisija Petrov liudijo, kad jis su ja susipažino per SSSR ambasados pareigūną Pachomovą. Pachomovas Petrovui paaiškino, kad M-me Ollier jau pasižadėjo mieliai pasitarnauti SSSR ambasadi. Petrovas su ja vėliau susitikio 7—8 kartus.

1953 m. Mme Ollier pasižadėjo pristatyti žinias apie Australijos ginklus ir kariuomenę, numatytus pasiųsti į Indokiniją, taip pat laivus, kuriais ginklai ir kariuomenė bus siunčiama. Gruodžio 24 d., ji susitikusi su Petrovu, apgailestavo, kad negalinti šių žinių išgauti iš ambasadoriaus seifo, bet laivas, kuriuo ginklai ir kariuomenė bus gabunami, vadinasi — "Radnor".

Petrovas paprašęs prancūzų diplomatę išduoti jos ambasados slapta kodą. Ji atsakiusi, kad tai bus labai sunku padaryti, kadangi ambasadorius ją labai sekąs. Pinių ji nepriėmusi, pasiaiškindama, kad ji gaunanti pakankamai gerą atlyginimą iš ambasados.

Petrovo žmona Evdokia mano, kad prancūzė šnipinėjo ne iš širdies. Ji dirbo su sovietų agentais 5 metus, bet sovietai jokių svarbesnių žinių iš jos neišgavė.

Bevanas pataria japonams gyvent taikoj su kinais

"Išsispresčius ir Azijos bėdos"

TOKIJAS. — Aneurin Bevan, buvęs Anglijos sveikatos ministras, kairiųjų socialistų vadas, savo kalboje japonų socialistams įtikinėjo, kad sugyvenant su komunistinėmis šalimis būtų galima sunormuoti pasaulines problemas, neišskiriant ir ypatingųjų Azijos klausimų.

Atominės bombos nėra tinkama priemonė spręsti tarptautines problemas, kalbėjo Bevan, ką tik grįžęs iš kelionės po Kiniją. Savo kelione po Kiniją darbičių delegacija norinti paremti tas jėgas, kurios dirbančios už taikų sugyvenimą tarp Rytų ir Vakarų, aiškino Bevanas japonų kairiųjų ir dešiniųjų socialistų mitinge.

Bevanas ta proga pasisakė prieš Manilos konferenciją, kadangi į ją nepakviestos visos Azijos tautos, tai yra ir komunistinės. Jis pranašavo, kad pasaulinių problemų sprendimai palengvėtų, jei Anglijoje, Japonijoje ir kitose didžiosiose tautose paimitų valdžią socialistai.

Anglų rašytojas kovos prieš JAV vizų tvarką

McCarran įstatymas esąs "isterijos išraiška"

DORWAL, Que. — Anglų rašytojas Graham Greene, negavęs leidimo įvažiuoti į Puerторiką, atskrido į Kanadą, iš kur jis vyksta atgal į Angliją.

Graham Greene sako, kad JAV šitaip pasielgdamos davė jam reikiamos medžiagos jo kovai prieš McCarrano vardo imigracijos ir įkeliavimo įstatymą, kurį rašytojas vadina "isterijos išraiška".

Pagal šį įstatymą, JAV neduoda vizos asmenims, buvusiems kada nors komunistais, jau nekalbant apie komunistus. O Graham Greene buvęs prieš 30 metų įstojęs dviem savaitėm į anglų komunistų partiją.

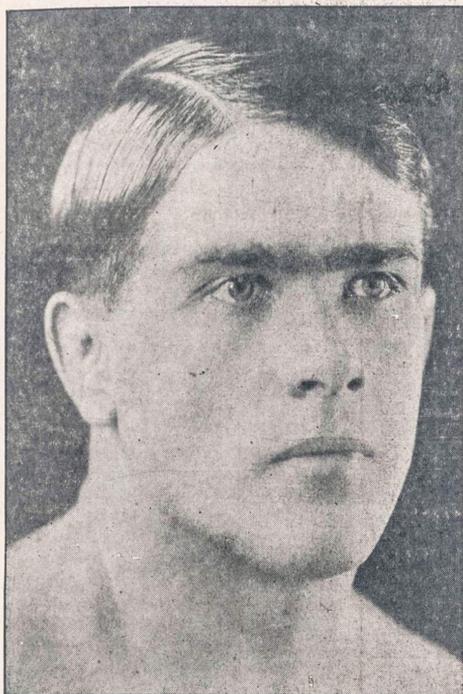
Amerikoj tebevyksta gigantiška statyba

Rugpiūčio mėnesį pastatyta už \$3,6 bilijono

WASHINGTONAS, D.C. — Per reitą mėnesį buvo pasiektas naujas statybos rekordas Jungtinėse Valstybėse.

Bendrame prekybos ir darbo departamentų pranešime sakoma, kad rugpiūčio mėnesį visokia statyba, vykdyta Jungtinėse Valstybėse, siekė -3,600,000,000. Tuo būdu rugpiūtis perviršijo ir rekordinį liepos mėnesį. 3%. Palyginus su perieitų metų rugpiūčio mėnesio statyba, šimet ji buvo 8% didesnė.

KAROLIS POŽĖLA IR MAURICE TILLET

Karolis Požėla

Rugsėjo 4 dienos rytą (maždaug 9:30 val.) mirė Karolis Požėla, labiausiai išgarsėjęs lietuvių imtyninkas Amerikoje. Kai po imtyninkas jis jau buvo plačiai žinomas Europoje, nes keliose sporto olimpiadose (Stockholme, Paryžiuje, Berlyne ir kitur) laimėjo kartu su savo komandos nariais pirmą vietą imtynėse. Tai buvo prieš Pirmąjį pasaulinį karą, kai Karolis Požėla priklausė Petrapilui "Sanitas" sporto klubui, kuris buvo Cėpinskio vadovaujamas ir rusų valdžios finansuojamas. Rungtynėse minėtas klubas paprastai laimėdavo pirmenybę ir jo komandai tekdavo dalyvauti olimpiadose už Rusijos imperijos sienų.

Karolis Požėla, kuris buvo gimęs 1893 m. vasario 13 d. Steigvilių kaime, Žemelio val., Šiauriių apskr., atsidūrė Petrapilyje 1906 m. Vadinasi, vos 14-tus metus eidamas. Nuvyko jis ten pas savo brolius Antaną ir Motiejų, kurie laikė vaistinę. Vaistinėje pradėjo ir Karolis dirbti. Bet jau tuo laiku, kaip sakoma, jo galva buvo pramušta sporto atžvilgiu. Išigavęs ir "Sanitas" klubą, jis ten praleisdavo visą atliekamą laiką. Labiausiai pamėgo jis imtynes, ir 17—18 metų amžiaus būdamas jis jau buvo laikomas vienu geriausių Rusijos vidutinio svorio mėgėjų imtyninkų. Įdomu ir tai, kad vidutinio svorio imtyninkai, kurie buvo parinkti atstovauti Rusijai olimpiadose, buvo kilę iš Pabalčio kraštų: būtent: Karolis Požėla iš Lietuvos, Baumanas iš Latvijos ir Kleinas iš Estijos.

Prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas. Požėla laisvu noru stojo į rusų armiją (visvien būtų buvęs mobilizuotas) ir buvo paskirtas vieno aukšto kariškio šoferiu. Viename tušy Požėla buvo sužeistas ir ranką ir kelias savaites praleido ligoninėje. Pasveikęs jis vėl grįžo į karo frontą ir pasilik ten iki pat karo pabaigos, atseit, kol Rusijos ginkluotos jėgos sumuko.

Visoje Rusijoje prasidėjo didžiausia suirutė. Siantė pilietinis karas. Gyventojų judėjimas buvo neapsakomas, gaivališkas. Ir tuo chaotiniu metu reikėjo kaip nors prasimanyti, verstis. Karoliui Požėlai kaip jau išgarsėjusiam imtyninkui nebuvo sunku prisilieti prie imtyninkų grupės, kuri keliavo iš vieno miesto į kitą. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą tokios imtyninkų grupės Rusijoje buvo labai populiarios. Būdavo atvažiuoja keliolika imtyninkų ir įsitaiso savo rūšies palapinėje. Kas vakarą per porą savaičių eidavo imtyninkų rungtynės dėl menamai "pasaulinio" ar kitokio čempionato. Pamarginimui grupė turėdavo akrobatų, žonglerių ir t. t. Tie spektakliai žmonių buvo mėgiamai ir apšėdai lankomi. Net revoliucijos metu minėti spektakliai turėjo nemažą pasisekimą.

Grupė, prie kurios prisidėjo Požėla, vis labiau ir labiau emė tolintis į rytus, — tolintis nuo revoliucijos sūkuriu. Bekeliamama ir rytus, grupė nuolat atsidurdavo tai raudonųjų, tai baltųjų kontroliuojamose srityse. Tekdavo tad nuolat aiškintis, nuolat būti kamantinėjamiems bei tardomais. Nemažonūs tai buvo laikai ir pavojingi. Ir vis dėlto pasisekė visas kliūtis nugalėti ir Sibirą pasiekti.

Sibirą Požėla šiltai prisiminėdavo. Kai Rusijoje siantė badas ir visokios negerovės, tai ten buvo savo rūšies užvėja: visokių gėrybių ten dar buvo galima gauti. Ir žmonės buvo labai malonūs, širdingi. Taip buvo tol, kol prisiartinio raudonasis antplūdis.

Požėla mėgdavo prisiminti vieną sibirietį, kuris buvo tiesiog nežmoniškos jėgos. Imtyninkai paprastai darydavo iššaukimus vieno aukšto kariškio šoferiu. Viename tušy Požėla buvo sužeistas ir ranką ir kelias savaites praleido ligoninėje. Pasveikęs jis vėl grįžo į karo frontą ir pasilik ten iki pat karo pabaigos, atseit, kol Rusijos ginkluotos jėgos sumuko.

Visoje Rusijoje prasidėjo didžiausia suirutė. Siantė pilietinis karas. Gyventojų judėjimas

Europos ir Azijos valstybes jungia bendras pavojus

Sekr. Dulles ragina vienytis

MANILA, Filipinai. — Valstybės sekretorius John Foster Dulles prasidėjusios konferencijoj įrodinėjo, kad Jungtinės Valstybės negali apsaugoti viso pasaulio ir užgesinti vienos pačios visų pavojų židinių.

Jis ragino sudaryti atskirus kolektyvinius junginius, kad reikalui esant galėtų skubiai sutelkti savo pajėgas prieš komunizmo agresijos pavojus, kurie yra bendri Europos, Azijos ir Amerikos tautoms.

Maniloj 8 valstybių konferencijoj aptariami būdai, kaip šioms valstybėms suorganizuoti Pietryčių Azijos gynybos organizaciją (SEATO), koki yra prieš 5 metus įsteigta Europai ginti (NATO). JAV yra pasirošiusios atlikti savo įnašą abiejuose frontuose, bet skatina ir vietines tautas būti daugiau pasirošiusioms pasitikti galimus naujus pavojus.

Anglų unijos už Vak. Vokietijos apsiginklavimą

Ji turinti prisidėti prie Europos gynybos sistemos

LONDONAS. — Nežiūrint paskirų unijų ir darbičių iš kairiojo sparno pasisakymo prieš Vakarų Vokietijos apsiginklavimą, aukščiausioji darbu unijų vadovybė — Generalinė Taryba pareiškė ir toliau savo visišką pritarimą Vokietijos įsijungimui į Europos gynybos bendruomenę, pripažįstant jai teisę apsiginkluoti.

Pirmadienį Braightone prasidėjo unijų metinis kongresas. Gen. Taryba yra paruošusi Vokietijos apsiginklavimo reikalui palankią rezoliuciją. Neatrod, kad ji galėtų būti atmes-ta, nors septynios anglų unijos pasisakė prieš Vokietijos apsiginklavimą.

Lėktuvo nelaimėj Airijoje žuvo 28

28 ŽMONĖS IŠSIGELBĖJO

SHANNON, Airija. — Olandų KLM transatlantinis lėktuvas su 56 žmonėmis, vos pakilęs iš Shannon aerodromo kelionei į New Yorką, nukrito sekmadienį į dumblyną Shanon upe.

Nelaimėj žuvo 28 keleiviai, tarp jų 10 amerikiečių, kurių lėktuve buvo 32. Lėktuvo 21 keleiviui ir visiems 7 įgulos nariams pasisekė išsikrapštyti iš lėktuvo ir pasiekti upės pakraštį.

Švedija statanti povandeninį laivą Nautilus galios

STOCKHOLMAS. — Admirolas Landstroem, povandeninių laivų inspektorius, praneša, kad Švedija stato naujo tipo povandeninį laivą, kuris būsiąs toks galingas, kaip ir JAV pastatyti pirmasis atominis povandeninis "Nautilus".

Apie smulkmenas admirolas susilaikė ką nors daugiau pasakoti, išskyrus, kad laivas ir panėręs galės plaukti greičiu 25 jūrmylas per valandą.

WASHINGTONAS NUNEIGIA MASKVOS MELUS APIE ĮSKRIDIMĄ Į SIBIRĄ

Išgelbėtieji lakūnai pasakoja, kaip juos užpuolė 2 MIG naikintojai 40 mylių nuo kranto

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė pasiuntė Sovietų Sąjungai dvi notas, kuriose protestuoja dėl jų lėktuvo numušimo ir dėl melavimo, kad lėktuvas buvo įskridęs į SSSR (Sibiro) teritorialinę erdvę.

Anglija pakvietė į Europos apsaugos derybas ir Kanadą

Adenauer sušvelnino toną kalbant apie Prancūziją

LONDONAS. — Anglijos vyriausybė, perėmusi iniciatyvą suorganizuoti Europos gynybos bendruomenę, išsiuntinėjo 8 valstybėms kvietimus į konferenciją, kurioj bus ieškoma išeities iš krizės, į kurią įstūmė Prancūzija savo priešingu nusistatymu EDC planui.

Anglija pakvietė į konferenciją ir Kanadą, kuri taip pat laiko Vokietijoj okupacinę armiją. Tuo būdu konferencijoj dalyvaus 9 valstybės: Prancūzija, Vokietija, Italija, Olandija, Belgija, Luksemburgas, JAV, Anglija ir Kanada.

Anglija be to siekia aptarti šį klausimą kiek galint greičiau, prieš JT pilnates suvažiavimą, kuris prasideda rugsėjo 21 dieną New Yorke. Gal būt, kad angliams pasiseks konferenciją sausukti rugsėjo 15—20 dienomis. Vokietijos kancleris Adenauer sušvelnino savo kalbos toną apie Prancūziją. Adenaueris pripažino, kad Vokietijos — Prancūzijos sutarimas yra Europos gynybos bendruomenės pagrindas.

Meksikoj susidūrė autobusai, žuvo 29

Meksikos miestas. — Du autobusai, važiuoją priešingom kryptim, atsitrenkė į vienas kitą. Žuvo 29 keleiviai, 22 sunkiai sužeisti.

Netoli nelaimės vietos prieš savaitę įvyko panaši nelaimė. Nelaimėj įvyko Meksikos mieste — Guadalajara plente, tarp San Juan ir Leon miestų. Minėtoji nelaimė prieš savaitę laiko įvyko šoferiui perleidus vairą autobuso konduktoriui. Tada žuvo 19 ir 21 keleivis sunkiai susižeidė.

Mirė S. E. Vitaitis

NEW YORKAS. — Pereitą šeštadienį netikėtai mirė S. E. Vitaitis, ilgametis SLA organo "Tėvynė" redaktorius.

Velionis pašarvuotas Garšvos koplyčioje Brooklyne, N. Y., iš kur bus laidojamas ši antradienį, rugsėjo 7 d.

PLENTAI NUKLOTI MOTORISTŲ KŪNAIS

CHICAGA. — Atrodo, kad susisieškimo saugumo valdybos liūdni spėjimai, kad per Darbo Dienos šventę žus 390 žmonių automobilių nelaimėse išsipildys.

Per dvi pirmąsias švenčių dienas žuvo 212 žmonių. Daugiausia mirtinų nelaimių įvyko Illinois ir Michigano valstybėse.

JAV laivyno žvalgybinis bombonešis, Neptun tipo, su 10 vyrų buvo užpultas ir numuštas perito šeštadienio vakarą saulei leidžiantis. Lėktuvas skrido iš Atsugi bazės Japonijoj apie 100 mylių nuo Vladivostoko ir 40 mylių nuo artimiausių Sibiro pakraščiu, kai jį puolė du sovietų MIG-15 tipo naikintojai.

Sovietai pasiskubino pranešti

Pirmame JAV oficialiame pranešime nieko nebuvo sakoma apie tautybę tų lėktuvų, kurie puolė virš atvirų vandenų skrendantį Amerikos bombonešį. Užpuolikai galėjo būti rusų, kinų arba šiaurinių korėjiečių.

Bet sovietų užsienio reikalų viceministeris Gromyko netrukus po to įteikė JAV ambasadoriui Charles Bohlen protesto notą, kurioj sakoma, kad JAV bombonešis buvo įskridęs į SSSR teritoriją ir pirmas puolė sovietų naikintojus.

Liudininkų pasakojimai

Šitaip akiplėšiškai meluoti sovietai galėjo tik savo lakūnų įtikinti, kad užpultasis JAV bombonešis nuskendo su visais lakūnais. Bet 9 lakūnams kaip per kokį stebuklą pasisekė išmesti iš lėktuvo guminių plaustą ir išlįsti iš lėktuvo, nežiūrint, kad jis nuskendo per 30 sekundžių.

Tik 10-tas lėktuvo įgulos narys, kariūnas Roger Reid iš Alamedos, Calif., nuskendo, bebandydamas išmesti iš lėktuvo antrą guminį plaustą. Po 12 valandų plūduriuojimo anie 9 lakūnai buvo pastebėti saviškių ir išgelbėti.

Atsišaudė gindamiesi

Ernest Pinkevich, lėktuvo įgulos narys, pasakojo, kad jis spėjo užtaisyti lėktuvo patrankėlę ir paleisti 150 šūvių, kai abu sovietų naikintojai paleido po salvę į bombonešį ir kai jie padarė ratą naujam puolimui.

Pozicija atsišaudyti buvusi sunki, Jis tai daręs, norėdamas atbaudyti užpuolikus. Bombonešis vienu degančiu sparnu nėrė žemyn ir netrukus nutūpė į vandenį. Lėktuvo uodega buvo nusklesta, stiklinė priedanga priešaky sudaužyta. Vanduo veržėsi į lėktuvą iš abiejų galų, dėl to jis taip greitai nuskendo.

Ike nenutrauks santykių

Respublikonų vadas Senate William Konwland pasiuntė į Denverį, Colo., prez. Eisenhoweriui telegramą, ragindamas reaguoti į sovietų užpuolimą diplomatinių santykių nutraukimu.

Prezidento spaudos sekretorius Hagerty pranešė spaudai, kao Eisenhoweris netrukus atsakys į Knowlando telegramą, bet diplomatinių santykių su sovietais nenutrauks.

— Stockholm, Švedijoj, sekmadienio vakarą areštuoti 49 triukšmadariai. Hulgianų šiaurimas ir šiame ramiame šiaurės mieste darosi vis piktesnis. Sekmadienio nakties riaušėse dalyvavo apie 2,000 padaužų, grįžtančių iš pramogų vietų.

Nejaukūs, įtartini reiški.
(Tėsinys iš 2-ro pusl.)
gimė, dar kartoju, nelogiški, ne-
teisingi ir mūsų visuomenės
kenksmingi.

Poną Vainauską noriu paklausti: gal p. V-kas paaiškinti, kieno sugestijomis pasirašysiojant, buvo parašytas anas pirmasis komisijos pranešimas Balfui?

Aš pats ir atsakysiu — p. Giedraičio sugestijomis, nes jos visos nedviprasmiškai atspindėjo p. G-čio Eltai pateiktame interviu.

Čia ar ne stebinančiai dalykas?... Juk grojus faktas, kad VKr. V-s sunkumai su p. Giedraičiu prasidėjo tuo metu, kai tie sunkumai kilo su Balfu — kada p. Zundė rezignavo iš įgalotinio pareigų.

Beveik iš visų p. G-čio rašinių mūsų spaudoje, aiškiai (kiekvienam, tik ne jam) atspindėjo jo noras vartoti savo atskirą politiką, nors keliais atvejais jis buvo šventai pažadėjęs solidarai

bendradarbiauti su VKr. V-ba. Tai patvirtina jo parašas greta p. Pr. Vainausko elgesys, bent Zundės parašo po anuo atsisakimu (pasėkioje VKr. V-bos posėdžio 9 sausio, į kurį specialiai buvo pakviestas p. G-tis).

Ypač kiekvieną stebina tai, kad toks žmogus, kaip p. G-tis, nors ir neencuotas, buvo pakviestas direktoriauti G-jai, bet, kaip aklas nematė, kad kiekvienas nors šiek tiek protaujantis žmogus, aiškiai pramatė jo užmačias — jo paskiausias interviu Eltai yra tik jo nepavykusių kombinacijų atrūgos.

Aiškumo dėlei štai vienas vaizdas jo kombinacijų: rūmai G-jai pirkti, p. G-čiui ir bendrai G-jos vadovybei priėjus išvadą, kad jie G-jos reikalams yra kolkas pilnutiniai tinkami; p. G-tis buvo vienas iš trijų statybos komisijos narių, kurie planavo visus perstatymus, vietoje prižiūrėjo darbus; juk pats p. G-tis faktiškai ir baraką užpirkė. O dabar štai, nustojęs direktoriaus vietos, per Eltą išminčiumi pasireiškia?... Žmogus nesupranta, kaip jo toks pasireiškimas naivus... Kiekvienas, sekęs eiga, paklaus — ar tik dabar p. G-čiui akys "atsivėrė"?

Si čia išvardintų ir neišvardintų "veikėjų" ekvilibristika, visiems aukotojams — rėmėjams, ypač Rėmėjų Būrelių vadovams, visiems laikams įsidėmėtina! Rėmėjai turi žinoti, kad iki šiol viskas, kas buvo VKr. V-bos su Pr. Zundė priešaky daroma, buvo daroma tik Gimnazijos naudai, tikslu ją stiprinti ir gerinti, ir kad sąlygos, nors ir labai sunkios, bet Vasario 16-sios Gimnazija pastoviai kyla. Gi visa kita, kaip ponų giedraičių, vainauskų ir ko. "pasireiškimai", yra tik skiedros, gal net šiukšlės, be kurių mūsųose niekad neapsieis dirbant tikrą darbą!

Ta Gimnazija jiems miega, na sykiu ir tulžį gadina; jie niekaip nepajėgia suvirstinti fakto, kad tiek laiko... ir ta Gimnazija dar ne jų nague... O čia, pasiutimas... paskiausieji rinkimai į Vok. Krašto Tarybą parodė jų absoliutų fiasko!...

Galop, išvadoje, kyla įkyrus klausimas: kas tai?... Lyg neapkanta nuoširdžiam lietuviškam darbui?

Čia gali būti tik viena išvada: šiuo atveju, prilygsta sąžiningų darbininkų aršiausių priešų elgesiui. Tokią išvadą dar daugiau patvirtina ir tai, kad p. V-kas lengva širdimi drįso kaltinti ir Balfietį už jo tikrai teisingus teigimus.

Šiuo sykiu baigdamas apie p. V-ką ir panašius, turiu patvirtinti Br. Ged. teigimą Vienybėje: "...tai mūsų politiniai bajorai (aš sakysčiau, plikbajoriai — J. Č.) nusigyvenę (žinoma, moraliai — J. Č.), tačiau dar savo atkaklumu ir kovojingumu, lyg kokių senų kardu žvanganimu, pajėgia sukelti lietuvišką visuomenę skaldančius triukšmelius. Jie savo suprastėjimu baigia nusisinti ir lietuvišką spaudą. Kai visuomenė vis labiau ima tolti nuo tokių visuomeninės veiklos ir nuo tokių spaudos, tai jie apkaltina suamerikonėjimu ar panašiai.

"Kai ateis laisvės valanda, jie nors ir negausūs, čius partinės konspiracijos įgudimu vadovaujantys vietas ir pradės eksperimentuoti Lietuvos atstatymu. Čia yra aiškus panašumas bolševikų taktikai — ten taip pat vadovaujantys vietas patenka ne tie, kurie objektyviai būtų tinkamiausi, bet tik ištikimieji ir atkaklieji partijos linijai".

Taigi, pone Vainauskai. Lietuvišku nuoširdumu siūlau pateisinti save tik dviem žodžiais: mano kaltybė! Tada pūnutiniai bus atstatyti lietuviu prestižas.

—Česna Jonas, sūnus Domo

Rockford, Ill.

Suveluota, bet nepaseno...

"Naujienu" gegužinės išpūdziais norisi pasidalinti su visais dienraščio skaitytojais.

Man teko daug kartų dalyvauti "Naujienu" gegužinėse bei koncertuose. Atrodo, kad "Naujienu" laikraštis kas kartą sutraukia didesnes lietuvių minias, nors senosios kartos tautiečiai kasdien išvyksta į amžino poilsio vietą, bet jų vietas užima jų vaikai ir naujaturiai.

Gegužinėje matėsi daug jaunų žmonių. Įdomiausia, jog seni "Naujienu" kūrėjai ir darbuotojai nepailsta po 40 metų našta, nes šiais metais minime 40-tas "Naujienu" sukaktuves. Senieji dienraščio veteranai gyvai aptarnauja svečius prie bufeto, o šeiminkės sušilusios dirba prie valgių. Tai tie žmonės nuo pat "Naujienu" įsikūrimo suka nesustabdomą ratą: Povilas Milleris su žmona, Milaševičius su žmona, K. Deveikis, ponai Milleriai iš Evanstono su savo dukrele, Josephine Putrimas ir daugybė kitų.

Atvykęs iš Rockfordo "Naujienu" gegužinėn, stengiausi susitikti su pažįstamais ir buvusiais rockfordiečiais. Bufetas didelis ir keturkampis, kol apeiini apie jį, praslenka kelios valandos. Laiko negaila, nes sutikau savo senus draugus: p.p. S. Jokubauskus, Ladygas, Valentienę, F. Petronį; su Juozu Valenta pasisaliutavom tik iš tolo. Gegužinėje taip pat sutikau p. Valiuką iš Wisconsin, kuris įsigijo puikų rezortą, bei poniją T. Aleksynienę; jos vyras Tomas stotasi ant rus namus ir Chicagon, matyti, negrįš. Sutikau poną Millerį, golfininką iš Evanstono, besirengiantį Lietuvų Golfo Dienai ir žadantį chigagiečiams duoti gerą golfo pamoką. Jam pardaviau 5 plytas Rockfordo Lietuvų Klubo namui. Plytos, nors įmūrytos sienon, bet pirkėjas jausis to namo savininkas. Taipgi sutikau V. Ascillą, gyvenantį Salem, Wisc., kuriam pardaviau keletą plytų. Plytas dar pirkė J. Ascilla, A. Sheinas, Chas. Juška, S. Jo-

kubauskas ir A. Rinkūnas. Ponia Millerienė tačiau prigriebė ir mane. Turėjau prisidėti prie studentus remiančios "Ziburėlio" draugijos.

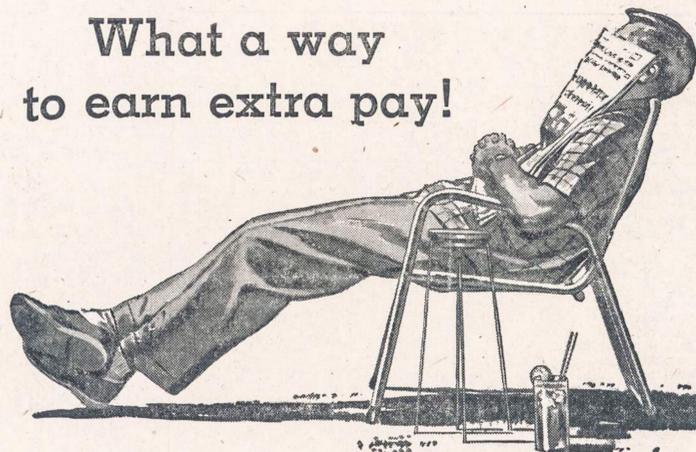
Beidamas apie bufetą sutikau kalbininką Dr. P. Joniką. Daktaras pasižadėjo atvažiuoti į Rockfordą, apžiūrėti Lietuvų Klubą namą ir knygyną.

Sutikau seniai matytą Dr. P. Grigaitį. Rodosi, kad jis niekuomet nesensta. Programos metu pasakė energingą kalbą, kurioje priminė 40 metų laikotarpį pergyventus "Naujienu" dienraščio ivykius. Dr. Grigaitis — tai magnetinis kalbėtojas: kuo ilgiau jis kalba, tuo skaidresnis darosi jo balsas ir jo energija didėja. Besišnekučiuojant jisai man pasakė, kad yra nusistatęs išgyventi šimtą metų. Šito aš jam iš visos širdies ir linkiu.

Programos metu buvo apdovanoti visi "Naujienu" kontesto dalyviai. Sunkvežimiu dovanoms vežti nereikėjo, nes visi už savo atliktą darbą gavo čekius. Kontesto vedėjas p. Skorubskas iššaukė kontestantus ir nurodė kiek taškų yra laimėjęs kiekvienas dalyvis. Dovanas įteikė p. Gudelis. Jauna panelė E. Kristonaitė, akordeonui akomponuojant, gražiai padainavo keletą dainų.

Žingsniavimas apie bufetą lėtas. Tai vienas, tai kitas kviečia pasišnekėti, o laikas bėga greitai. Rockfordiečiai jau ieško savųjų. Renkamės prie autobuso. Kai kurių dar tenka palaukti. Visiems šiaip-taip susirinkus mes visi padėkojame "Naujienu" administratoriui p. Gudeliui už vaišes ir gražų priėmimą. Daržo savininkei p. Dambrauskienei irgi norėtūsi tarti acū, bet tai paliksime kitam kartui. —Žvalgas

What a way
to earn extra pay!

Your interest-earning U.S. Savings Bonds
never take a day off

Underneath the newspaper you'll find a big, relaxed grin reflecting dreams of a new home... or possibly the happy retirement years ahead. And behind the smile is a pretty smart fellow... you, maybe... who gets closer to his goals even as he dreams about them, thanks to U.S. Savings Bonds. Every Bond he owns is earning extra money for him every minute. Bonds earn an average 3% interest, compounded semiannually, if held to maturity — and go on earning it for as long as 19 years and 8 months. That means a return of up to 80% more than you originally paid! Whatever your savings goal, you can't

find a steadier, surer way to achieve it than by investing in U.S. Savings Bonds on the famous Payroll Savings Plan. Just tell the pay office where you work how much you want to save each week. It puts that amount aside for you before you get your check — before you're tempted to spend it. When enough money accumulates, it buys and turns over to you a U.S. Series E Savings Bond.

You can have your money working for you every minute. Eight million working people just like yourself are doing it on the Payroll Savings Plan. Why not sign up at your pay office today?

Even play-days are pay-days when U.S. Savings Bonds are earning extra money for you

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Make birthday wishes come true

BIRTHDAY CARDS
the warm personal way of saying "Happy Birthday"

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor St. TAYlor 9-9100
739 So. California Ave. SA 2-3031
Open Monday and Thursday Evenings

IŠEJO ANTRAS METRAŠTIS
Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išspausdino
ANTRAJĄ LITERATŪROS METRAŠTĮ
Jame yra prof. V. Krevės - Micevičiaus, prof. Igno Šlapelio, Dr. V. Maciūno, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai.
Metraštis yra 363 pst. kainuoja \$3.00. Knnygų pardavėjai gauna nuolaide.
Metraščio reikalais rašykite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniausių baldų prienamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
3-6300

Grand Opening
You're invited to the Grand Opening of our modern new home at Cermak and Wesley in Berwyn... there will be special gifts for savers, souvenirs for all visitors and wonderful prizes that anyone can win... come over and see our new home and join the celebration.

Sept. 7-18

Ridgeland SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

"The Best in the West"

33 Years of Fine Savings and Home Loan Service in the West Suburbs

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?
NAUJAS 1954 CHRYSLER — \$2485.00 • PLYMOUTH — \$1595.00
300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO \$25.00 IR AUKŠCIAU
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER AVENUE Telefonas: Virginia 7-1515

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, ILL. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$2.50

Užsienioose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntymą:
Viena kopija 5c.
Savaitė 30c.
Mėnesiui \$1.25

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kolonializmas

Ryšium su prasidėjusia Maniloje aštuonių valstybių konferencija, kurios vyriausias tikslas yra sudaryti Azijos gynybos bendrumą, pravartu bus susipažinti su kai kuriais Chester Bowles siūlomomis Azijai apginti nuo komunistų programos punktais.

Bowles yra gerai susipažinęs su Azijos įvairių kraštų žmonių gyvenimu. Pusantrų metų jis ėjo JAV ambasadoriaus pareigas Indijoje. Be to, daug keliavo po kitus Azijos kraštus ir ten stebėjo žmonių gyvenimą.

Kolonializmas, sako Bowles, yra viena didžiausių priežasčių, kodėl Azijos kontinente įsigali komunizmas. Įvairių kolonijų gyventojų tarpe vis labiau pasireiškia tautinis susipratimas bei pasiryžimas atsipalaiduoti nuo svetimo jungo. Valstybės, kurios vis dar bando Azijoje palaikyti savo kolonijas, nebentka vietos žmonių pasitikėjimo bei palankumo. O kai tarp vietos gyventojų susidaro tokios nuotaikos, tai komunistams lengva yra juos savo pusėn pakreipti.

Antras dalykas, kuris būtina reikia turėti galvoje, yra tas, jog vien tik jėga nebėra įmanoma sulaukyti komunistų įsigalėjimo. Ryškiausias faktas gali būti Indokinija, kur per septynerius metus ginklų pagalba prancūzai bandė komunistus sulaukyti. Ginklamis buvo išleista bilijonai dolerių. JAV rėmė prancūzus toje kovoje. Ta parama joms atsiėjo du bilijonus su viršum dolerių.

Kodėl taip atsitiko? Vadinasi, kodėl prancūzų ginkluotos jėgos negalėjo atsilaikyti?

Pirmausia dėl to, kad Prancūzija ilgai dėsė ir nesutiko savo kolonijai suteikti nepriklausomybę. Tas užsišpyrimas privedė prie karo pralaimėjimo Indokinijoje.

Jeigu ginklais negalima komunizmo įsigalėjimo Azijoje sulaukyti, tai kokia bėra išeitis?

Bowles mano, kad laisvasis pasaulis turi kitą galingą ginklą komunizmo besilpėtimui sulaukyti. Tas ginklas — tai vadinamas 4-tas medžiaginis bei techniškas pagalbos tiekimo punktas atsilikusiems kraštams. Jei tie du bilijonai Amerikos dolerių būtų buvę išleisti Indokinijos žmonių gerovei pakelti, tai labai galimas dalykas, kad ten nebūtų įvykusi demoralizacija. Vadinasi, gyven-tojai nebūtų buvę pasyvūs komunistų užkariavimui.

Nėra abejonės, kad tuose Bowles samprotavimuose yra daug tiesos. Vien tik jėga apginti Aziją nuo komunizmo įsigalėjimo vargu galima: reikalinga ten pakelti žmonių gyvenimo lygį. Už tai stovi ir JAV, tačiau joms tenka susidurti su rimta kliūtimi. O toji kliūtis yra kolonializmas, kurio įsikibusias laikosi Prancūzija ir kai kurios kitos valstybės.

Misionieriai

Savo laiku labai išgarsėjo "Mission to Moscow" knyga, kurią parašė p. Davies, buvęs Amerikos ambasadorius sovietų Rusijai. Knygoje sovietų Rusijos žmonių gyvenimas buvo pavaizduotas gana patraukliomis spalvomis. Ypač p. Davies buvo susižavėjęs kai kuriais bolševikų vadais. Suprantamas dalykas, kad iš tų vadų Davies labiausiai išskyrė Staliną, kuriam tikrai nepasigailėjo komplimentų.

Buvo ir daugiau tos rūšies "misionierių", kurie nuvyko į Maskvą ir ten buvo šauniai sovietų vadų sutikti bei pavaišinti visokiais gardumais ir gėrimais. Grįžę namo, jie gana švelniai apie Kremliaus valdovus ir, iš viso, apie Rusijos žmonių gyvenimą atsiliepė. Svečiams juk kažkaip nepatogu blogai apie šeimininkus kalbėti...

Kaip tik tuos "misionierius" George Meany, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, ir turėjo galvoje, sakydamas kalbą Amerikos legiono konvencijai. Tarp kitko jis pasakė:

"Vyriausybės pareigūnai, politikos vadai, biznieri ir darbininkų atstovai keliauja su misijomis į Maskvą ir Pekiną, kur jie puotauja su komunistų galvažudžiais ir sveikina juos ryšium su įvykdymu vadinamosios liaudies revoliucijos, kuri vien tik Kinijoje sugrūdė į darbo stovyklą 31,000,000 vyrų ir moterų".

Savo kalboje Meany vadais nepaminėjo Anglijos darbičių, kurie pasišovė būti "misionieriais" ir nuvyko paviešėti į sovietų Rusiją ir komunistų valdomą Kiniją. Tačiau nebuvo mažiausios abejonės, kad tas sarkastines pastabas Meany taikė kaip tik jiems.

NAUJAS BAJORŲ LUOMAS LIETUVOJ

(Tęsinys)

Kadangi lietuvių tauta iš seno bajorų nemėgo, tai Lietuvos valstybės nepriklausomybę atstatant įstatymais panaikino bet kurių luomų turėtas lengvatas, rusų buvusiais įstatymais suteiktas. Tada Lietuvoje nebūta tokių, kas būtų drįsę bajorus užtarti. Tiesa, Lietuvoje gyvenę lenkų kultūros bajorai tada nerimo, bet jie nerimo ne tiek dėl turėtų lengvatų, kiek dėl žemės reformos. Iš bajorų ir kitų žemvaldžių buvo nusavinta žemė ir Lietuvos bežemiams padalinta. Tai buvo drastiškas visos lietuvių tautos žygis, kuriuo pagrindinai išrauta bajorijos pikla šaknis ir galutinai palaužta visa bajorija. Toji bajorija, kuri turėjo dirbamos žemės daugiau kaip po 50 ha.

Bet štai 1940 m., kai Lietuvon vėl įsiveržė raudonieji maskoliai, jie kartu atsinešė ir bajorišką raugą, raudonais dažais nudažyta. Tada vienierių metų būvy jie jau spėjo Lietuvai atkurti bajorijos turėtas kai kurias lengvatas. Jie tas lengvatas atsinešė su savim. Ten žmonių gyvenimas buvo susimetęs į atitinkamus naujus luomus. Tiesa, įstatymais tie luomai ten

nėra sužymėti ar įstatymų keliu kuriais nors lengvatomis apdovanoti. Bet gyvenimo tikrovėje ten luomų buvimas jaučiamas ne tik ryškiai, bet ir skaudžiai. Tų naujųjų luomų buvimas ten sunkia našta gula ant visų tų, kurie savo raumenimis sunkiai ir ilgai dirbdami sudaro labai kuklius sau pragyvenimo šaltinius.

Tiesa, ten visi tie naujieji besikuriantieji luomai galutinai dar nėra išryškėję ir vieni nuo kitų galutinai kuo nors atsiriboję. Taip pat jų turimos lengvatos dar neturi paveldimumo, nors tas paveldimumas jau pradeda ryškėti. Nenuostabu, pati SSSR valstybė dar nėra vieno žmogaus amžiaus pragyvenusi, tai ir paveldimumas dar nesudaro aštraus klausimo. Dėl paveldimumo tik pačiame aukščiausiame luome jau eina piktos ir kruvinos rjetenos, jau tūkstančius žmonių gyvybių pareikalavusios.

SSSR atsirandančių luomų apybraižos.

Pats aukščiausias — kraštą valdanti viršūnė, sakykime, viso SSSR gyvenimo kepurė ar vožtuvė. Jis nėra skaitlingas. Jis susideda iš kelių tūkstančių žmonių faktiškai visą

krašto gyvenimą tvarkančių. Jie minta išimtinai valstybės išdo lėšomis. Jie gyvena prabangoj. Jų darbai iš šalies niekieno nekontroliuojami ir jie prieš nieką iš kitų neatsiskaito. Tai uždaras ratas nuolat tarp savęs besiriejančių iš komunistų partijos žmonių. Ten suvažiavimuose nerinktu, bet jų pačių paskirtų. Tos jų rietenos jau suėdė tūkstančių tūkstančius žmonių gyvybių.

Tas kepurinis luomas turi sudarę jį remiantį ir jį palaikantį, jį sujungiantį administracijos aparatą. Toji didžioji šūtvė susidedanti iš keliolikos milijonų žmonių. Šiame besikuriantčiame luome esama dviejų užuomazgų: karių ir civilijų taip pat ginkluotų siekiančių tapti savarankiais atskirais luomais. Todėl tos dvi naujai gimstančios luominės užuomazgos tarp savęs nesugyvena. Čia kepurinis, tas aukščiausias luomas tarp tų dviejų lygsvarą palaikydamas pats išsilaiko ir tarpsta.

Ir šis antrasis luomas valstybės išdo lėšomis gyvena. Kepuriniai be šių negali apseiti. Bet asmeninis sąstatas juo priklauso nuo pirmųjų kepurinių. Jo sąstata sudaro aukštesnioji sovietinė valdininkija, karininkija, saugumo aukštesnieji činiai ir jų kariuomenės karininkija. Be to, tas luomas dar apima tokių papuošalinių, SS-SR dekoratyvinių įstaigų, kai įvairių sovietų deputatus.

Toliau seka tretysis techninio personalo luomas. Jis susideda iš įvairių ūkio šakų specialistų, technikų, inžinierių, daktarų, mokslo įstaigų mokojo personalo, spaudos įvairių darbininkų bei meno žmonių. Šis besikuriantis luomas yra bežadis, bespalvis, bereikišmis, vienas iš visų klusniausias. Kai kas iš jo asmeninio sąstato gerai atsigano parduodamas save su savo darbais. Jo asmeninio sąstato likimas priklauso nuo visų valdančių. Iš čia seka juo visiems nuolankumas, klusnumas, nusizmoginimas ir kasdieninis drebėjimas dėl savo likimo. Šis luomas nėra skaitlingas, jis netarpus. Jį visi pašižoja, žnaibioja, uja. SSSR gyvenimo žinovų teigimu, šio luomo atstovų daugiau esama kalėjimuose, priverčiamų darbų stovyklose, negu įstaigose dirbančių.

Toliau seka darbininkija ir kolchozų su sovchozais bernai. Tai labiausiai užguiti, jokiomis teisėmis nesinaudojanti žmonės. Tais visi joja, visi juos žaboja ir visi jiems savas kaltes suverčia. Visi jo vardu kalba ir jo vardu kraštą valdo. Tai šlykščiausias iki šiol negirdėtas iš dirbančio žmogaus žmonių faktiškai visą

našėja buvusių Rusijos baudžiaininkų padėčiai. Skirtumo tokio esama, kad baudžiaininkas asmeniniai priklausė nuo savo pono — bojarino, o šie — nuo visų už juos aukščiau pakilusių. Šie juodo darbo žmonės neturi teisės apiešti turimą darbą ir naujai pasirinkti. Jų vakai privalo lankyti artimiausių mokyklų ir jiems aukštesnioji ar aukštoji mokykla dėl lėšų stokos neįmanoma. O be to, aukštosios mokyklos pirmoji eilė užpildoma visų tų vaikais, kurie aukščiau už juos tose luominėse laktose yra pakilę. Darbininkijos vaikai veik be išimties visi paliekami jų tėvų turėtam darbams su ta išimtimi, kad paūgėjusių jų dalis išvežama į pramonines taip vadinamas mokyklas darbams, kariniam muštrui ir politgramotos gaužimui. Čia sąmoningai sudaroma toji sunkiaji įkandama kieta pluta, kad pro ją neprasi-vertų darbininkijos vaikai. Darbininkijos uždarbiamai mažausi, nors jie visiems dirba.

Jau už bet kurių įstatymų ribų stovi vergai. Jų šurpi padėtis nūdien visiems plačiai žinoma. Vergų vaikai su maža išimtimi vargsta kartu su tėvais. Vergijoj jie laikomi todėl, kad negalėtų sudaryti sau sąlygas kerštauti už savo tėvų ir savo likimą. Tik jų žuvusių tėvų jaunesnieji talpinami į prieglaudą, kuriose auginami būsimi čekistai-praktikai.

Tai tokiais keliais dabar atgimsta SSSR raudonoji bajorija

Ji jau keji metai kai kuriasi pavergtoji Lietuvoje. Čia atėjūnai raudonieji bajorai dar daugiau įvairių lengvatų išsidera savo luomui, Lietuvos gyventojų sąskaiton. Juk tie atėjūnai skaitosi "didžiosios" tautos, nešančios "išvadavimą" visam pasauliui. Jie Lietuvos turi savo vaikams skirtingas mokyklas geriausiose patalpose. Jų vaikai gauna nemokamai vadovėlius, mokykloje nemokamai pusryčius. Jų vaikai per metus turi keletas nemokamų iškilų svetur. Greta tos raudonosios bajorijos už klusnumą, daug ko nutykėjimą išdosi ir kai kas iš tokių lietuvių, kurių sąžinė arba iš viso pūdymano, arba prisitaikindama raudoniems usnimis užaugo.

Senesniais laikais lietuvių tautai bajorijos luomas dalinai buvo slavų primestas, o dabar raudonasis bajorų luomas jau iš pačių maskolių tarpo naujai kuriasi. Jam talkininkauja kai kas iš pačių lietuvių tarpo besitaikantieji ir raudonųjų bajorų luomo tar-

pa. Anuomet Lietuvoje per bajorijos luomą buvo varomas lenkinimas, o dabar — rusinimas.

Tikrai, lietuvių tautos būdi bet kuris bajorijos luomas, visviena kuriais dažais nudažytas, žalingas.

Senieji bajorai pačių lietuvių Lietuvoje buvo išveisti. Būkime tikri, kad pings ir šie raudonieji, taip pat pačių lietuvių pastangomis. — P. B. (Pabaiga)

Susirinkimas Balfio dešimtmečio reikalu

Kaip žinome, šiais metais Balfas mini dešimties metų gyvavimo sukaktį. Jai paminėti yra rengiamas Balfio vajuos, kurio tikslas būtų suaktyvinti visą organizacijos veiklą tiek periferijoje, tiek centre.

Rugsėjo 2 d. Balfas sukviė Chicagoos lietuviškųjų laikraščių atstovus ir atskirus spaudos žmones. Susirinkimas iš kvies-tųjų asmenų atsilankė labai mažai: O. Kubilienė, L. Šimutis, K. P. Deveikis, A. Gustaitis, Dr. J. Adomavičius ir kt. Del menko dalyvių skaičiaus nepadar-ryta jokių ypatingesnių nutarimų. Sudaryta provizorinė spaudos komisija, kuriai pirmininkauti sutiko mūsų skaitytojams gerai pažįstamas Dr. J. Adomavičius.

Komisijos pirmininkas greitai laiku numato kviešti bendrą spaudos komisijos posėdį.

Kor.

Matysime H. Kačinską

Lietuvių Teatras, savo 1954-1955 metų vaidinimų sezoną pradėdamas spalio 3 d. 4 val. po pietų Marijos aukštesniosios mokyklos scenoje Petro Vaičiūno komedija "Naujaisiais žmonėmis" yra pasikvietęs iš New Yorko dalyvauti veikalo svarbiausiam vaidmenį įžymių mūsų aktorių Henriką Kačinską, dabar minintį savo 30 metų sceninės veiklos sukaktį.

"Naujieji žmonės" charakterizuojama mūsų provincialų naujų, laisvės laikais atgimimą, kuris geriausiai prieinamas kiekvieno lietuviui sielai.

Visi paruošiamieji "N. žmonių" atnaujinimo darbai jau pradėti.

Režisoriaus Stasys Pilka tobulina veikalo pastatymą. Dailininkas Algis Kurauskas intensyviai ruošia scenovaizdžio atnaujinimą.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajuos metu!

MIKAS ŠILEIKIS

PIRMOJI DIENA AMERIKOJ

(Tęsinys)

Sekmadienio rytą Naujokaitis atsibudo lovoje su skaudančia galva. Negalėjo atsiminti, kaip pasibaigė jo "krikštynos". Pirminė kaip per sapną, kad virtuvėje buvo daug žmonių, daug kalbų ir gincų. Papurtė galvą, bet akys matė pažaliavusį rūką, kad jis buvo apsikabinęs gonkų stulpą, ir jam pasidarė ant širdies negera... — Jeigu aš buvau nusigėres, — galvoja jis, — tai negalėjau pats vienas laiptais užlipti į antrą aukštą ir atsigtulti dargi savo lovoje. Baisu! Nuo šio karto nė į burną!..

Naujokaitis apsidanrė aplink. Pradarė langą. Lovose vyrų kriokė išsižioję. Apatiniame aukšte kažkas slenėjo, dejavo. Palipėjęs keletą laiptų žemiau, pamatė, kad Sakalas pasirėmęs ant stalo stena, kraipo galvą, ir prispaustas kirminas, vos gyvas. Šalia stovėjo kukurūzinė jo pypkė su paibirusiais pelenais. Ant ilgo stalo rogošgo didelės kupetos išvartytų butelių, išlietų alaus bokalų. Netoli stalo ant grindų gulėjo du nepažįstami vyrai. Vieno galva buvo pakista po stalu, o antrojo — padėta prie išlaikinių durų slenkėsio. Juodu atrodė, kaip karo mūšyje sulamdyti laivonai. Grindys buvo pilnos purvo, o prilaištyto alaus srovė tekėjo po gulinčio jauno vyro

šonu ir tarp išbarstytų Sadausko smuiko skevelėdų, bet smuikininko ir Urbono nebuvo. Pro atdaras duris dvelkė vėsus oras. Naujokaitis užsidengė akis ir grįždamas galvoje:

— Ot pridirbta! — Kuklijoje virtuvėje viešpatavo lietuviška nuotaika. Ant sienos ties stalu pakabinta Kristaus mūka, kurios vakar jis nepastebėjo, liūdina žiūrėjo į gulinčius vyrus. Naujokaitis perėjo keletą žingsnių plikomis grindimis, užmindamas ant numestos kortos. Lentos buvo pilkos, kaip nuo lietaus ir saulės išblukusios tėvo tvarto sienos. Tada jis žvilgtelėjo į miegančius išsižiojusius vyrus. Po sulamdyta žalsvos spalvos antklode gulėjo vienas stambus vyras. Jo nešvarios kojos buvo iškištos pro lovos galą, ant kurių tupinėjo musės. Kosulio kairysis ūsas krutėjo ir trukčiojo skruostas, kai musės savo kojomis jį kuto. Antrojo vyro došinės kojos didysis pirštas taip pat judėjo musių kandžiojamas. Naujokaitis nusijuokė, bet jam širdį pykino. Jis atsisėdo prie lango, kur nuo kalnų dvelkė gaivinantysis rytmečio oras. Jo galva buvo sunki, kaip švinu pripilta, akys matėsi šviesiai žalsvas rūkas. Visas kambarys, baldai ir patalai buvo bespalviai. Žmonės, kurie miegojo, atrodė bekraujai ir prislėgti kažkokio niūraus sunkumo. — Tu dar gyvas — Naujokaitis išgirdo Mateušo balsą. — Aš maniau, kad jau ir

nebeatsikelsi...

— Gyvas, bet... — vos ištarė jis. — Dabar jau būsi amerikonas!

— Mateušas, radęs pametus penkis centus, paspauždė ir įsidėjo į kišenį.

— A, laimikis. Štai ir kitas. Kortuotojai pinigūs primėtė.

— Atsiprašau, dėde! Pasakyk, kaip aš vakar čia atsidūriau?

— E, didelio čia daikto. — Mateušas mostelėjo ranka. — Kur išsimiegojai, ten ir lova... Pažiūrėk, apačioj trys meitaitės vidulės dar tebeguli ir tai gerai.

— Bet aš, dėde, nenorėjau taip padaryti, tai negražu. Daugiau šito nebus, duodu garbės žodį!

— Pasigėrei, išsipagiriotojai ir j sveikatą, — Mateušas ramiai pasakė išsiimdamas ražančių ir kišenės. — Aš parėjau iš bažnyčios, o šie veršiai dar tebe miega. Per nak-tį dūksta, o per mišias miega...

Naujokaitis bandė jį prakalbinti:

— Apie ką galvoji, dėde? — jis tarė. — Atrodo, kad šis vakarą nebus galima eiti į darbą...

— Streikas?

— Taip. Girdėjau, kad ir mano skyriuje darbininkai sustreikavo, — tęsė jis. — Jeigu jie iš tikrųjų streikuoja, tai man darbu nebus. Iš bažnyčios eidamas pats mačiau prie tilto daug vengrų susirinkusių. Vienas mane išpėjo neiti į fabriką. Sako, jeigu aš eisiu, tai būsiu upėje nuskandintas. Net kumštį parodė, kaip vakar tas vengras, kuris buvo čia atbėgęs mus išpėti.

Mieste irgi visai kalba: sako, kurie neatiesią dirbti, tų daugiau nebeprimsi. Aš pats mačiau, kaip per geležinkelio tiltą eina darbininkai streikuojantys. Juos lydi antstolis su dideliu būriu pagelbininkų. Sako, vengrai daug žmonių prikalbinę streikuoti, o kitus net apdaužė. Gali dar užmušti, biauzybės!

Naujokaitis galvoje, kad ir jam teks sėdėti be darbo. Gal būtų, streikas ilgai užsitęs. Gal nebeprimsi į darbą. Jiedu ilgai tylėjo ir kiekvienas savo galvoje.

Kambaryje buvo tyla, kaip kapuose. Retkarčiai nutraukdavo niūrią tyla miegančio Kosulio kriokimas. Ant įkafusio nuo saulės stiklo vabalėlis kojomis slidinėjo, norėdamas išsiveržti laukan. Naujokaitis žiūrėjo į tą vabalėlį ir pradaręs langą, išleido.

Mateušas atsikėlė nuo dėžės sunkiai at-

sikvėpdamas.

— Man daug ir nereikia. Galiu važiuoti namo, — pasakė jis.

— Ar daug darbininkų sustreikavo, dėde?

— Girdėjau, kad visi tirpyklos ir liejyklos skyriai nedirba.

— Jeigu taip, tai mes negalime streiklaužti.

— Taigi ir aš taip manau. Bet jeigu neisiu į darbą, tai mano bosas supyks. Turėčiau lengvesnį darbą. Jis liepė nieko neklausyti, jeigu kas kurstytų streikuoti. Matomai, užuodė, kad bus streikas.

— Jeigu visi darbininkai neis dirbti, — sakė Naujokaitis, — tai mes laimėsime streiką. Vadinasi, plieno pramonės bendrovė bus priversta mokėti padidinti.

— Tiesą sakai, Antanai, — Mateušas atkūtes iš gilaus užsimąstymo pasakojo: — Vieniolika centų valandai, tai menkas uždarbis. Laimė dar, kad po dvylika ir šešiolika valandų tenka dirbti. Kitaip nieko neuždribtum. Kai kada bosas prašo ir ilgiau padirbėti. Mat, juo ilgesnes valandas dirbi, juo daugiau plieno iš dirbtuvės išveža.

— Reikia reikalauti darbo valandas trumpinti, o atlyginimą už išdirbtą laiką padidinti, dėde. — Ką tu čia padarysi prieš Dievo valią. Kaip Dievas duos, taip bus gerai.

(Bus daugiau)

Jis susitikdavo Kravčenko

Kravčenko yra vienas ryškiausių demaskavusių komunistinę santvarką ir komunizmą apamai. Jis pasitraukė iš Sovietų misijos 1944 metais ir paprasčiausios Amerikos vyriausybės politinio pabėgėlio globos. Ta globa jam buvo suteikta. Kravčenko parašė pagarsėjusią knygą "Aš pasirinkau laisvę", kuri buvo išversta į daugelį kalbų ir autoriui davė milžinišką pelną. Čia pateikiame italo Indro Montanelli vaizdų aprašymą apie žmogų, kuris buv. savo bosams Maskvoje yra daug kraujo sugadinęs.

Nebuvau matęs Kravčenko nuo to laiko, kai jisai bylinėjosi Paryžiuje su prancūzų komunistų dienraščiu "L'Humanite". Tada jis buvo nevisai toks kaip dabar. Visuomet susivėlęs, atsikišusiais dantimis, iki pasitūno nuolat koliojantis savo priešus, net savo draugus ir geradarius bauriausiais rusų žodžių žodžiais. Turbūt tada būtų netekęs visų simpatijų, jei jo priešai nebūtų buvę taip pat panašios ar dar blogesnės rūšies žmonės.

Politinis pabėgėlis iš vienos pusės, ir "tėvuko Stalino" ištikimieji sūneliai iš kitos, susipynę į aštrią ideologinę dvikovą. Jeigu Kravčenko ideologiniai skirtumai su marksistine sistema mums atrodė tik nežymi "heretizacija", tai kovojimo būdas iš abiejų pusių buvo tikrai tas pats: žverbiškas.

Atsimenu vieną vakarą sėdėjau netoli Kravčenko vienam Paryžiaus restorane. Kravčenko, vakarienių valgydamas, šaukė kaip teisme, iškėlęs peilį, su kuriuo ir valgė piustę, ir galva kasėsi, ir savo toli esantiems priešams grasė. Ir keikė, kaip paprastai, bet nekeikė komunizmo, nuo kurio buvo pabėgęs, o "supuvusią Vakarų Europos kultūrą, jos nepakenciamą buržuaziją" vadindamas "primitif" (primityviais) visus josios atstovus.

Todėl buvo didelis mano nustebimas, kai po kelerių metų antrą kartą jį sutikau New York'e pas savo draugą Bil Nichols, "This week Magazine" laikraščio savininką. Abu buvom seimininkų pakviesti vakarienių. Reikia žinoti, kad ponis Nichols yra didžiausia Kravčenko geradarė. Mat, ji yra čekų kilmės, pati nukentėjusi nuo politinių persekiojimų, todėl Kravčenką užjautė daugiau negu kiti. Ji priglaudė pas save Kravčenką, kai tas nutarė pabėgti iš rusų atstovybės. Vėliau jam surado įvairių vietų, kur galėjo slapstytis nuo nuolatinių rusų komunistų persekiojimų bei pasikėsinimų, surado taip pat vertėją jo knygai "I chose freedom" (Aš pasirinkau laisvę) ir, be to, dar visokiais būdais stengėsi jį atvesti į "supuvusią" Vakarų Europos kultūrą. Tačiau Kravčenko ilgai nepasidavė: niekaip negalėjo suprasti, kodėl negalima pertraukti ponios ar pono kalbos ir išvadinti juos "primitif", jeigu yra to užsitarnavę, arba vėl, pvz., negalėjo suprasti, dėlko iškilmingoj vakarienių žuvį negalima su peiliu valgyti. Jis skelbėsi visada esąs ištikimas marksistas.

Tačiau dalykas iš pagrindų pasikeitė, kai Kravčenko susipažino su viena labai žinoma, daug

Dr. Josef Hromadka, žymus teologas iš raudonosios Čekoslovakijos, kalba Pasaulio bažnyčių tarybos posėdyje Evanstone. Jo kalbos metu prie posėdžio salės trobesio maršavo pikeitininkai.

kartų išsikyrusia New York'o moterimi... Tada jis nutarė vis dėlto prisitaikyti prie tos "supuvusios" Vakarų pasaulio kultūros. Ir, štai, vieną dieną Kravčenko išėina iš vyrų galanterijos krautuvės visas mėlynas: mėlynai eilutė, mėlyni marškiniai, mėlyni batai, kojinės ir kaklaraištis. Vienu žodžiu, visas mėlynas. Žmonės, sakoma, tada laukė, kai pradės juoktis, ar tik ir dantys nebus mėlynai nudažyti. Turbūt, tada jis manė, kad tik tokia stipri mėlynumo dozė galės atsverti jo buvusį raudonumą. Vėliau jis atsisakė mėlynos spalvos ir surado tinkamą vidurį.

Ir štai dabar įeina į Nicholsų prabangią salę naujas Kravčenko. Nespėjęs dėntelmeniška pabučiuoti seimininkės rankos, tuojau atkreipia dėmesį į vieną sienoj kabančią paveikslą. "Stai, šitas yra naujas, dar nemačiau. Ar tik nebus Dali? Puikus, reikia pasakyti". Ir tęsia toliau: "Ach, mylimieji, ką tik grįžau iš Peru ir ručiuosį į Nikaragvą. Ar žinote, tenai atradau rojų. Senoviška vilutė, prie jūros, tokioj gamtoj! Ir nebrangi, reikia pasakyti. Tik 16 dolerių į dieną: tik už kambary, suprantama. Kodėl nevažiuojate ir jūs paatostogauti, vietoj važiavę į Tokio arba į Hong-Kong? New Yorkas tai tikra cemento Babilonija. Mes europiečiai daugiau mėgstam gamtą". Ir taip tęsia, visai mandagus, gražiai susisukavęs, įsigijęs rafinuočiausias manieras.

"Atsiprašau, ar tas whiskey man?". Paima bonką ir atidžiai skaito etiketę. "A, gerai, kaip tik neužilgo gausiu iš Prancūzijos kelis šimtus butelių to Borgonjos vyno, apie kurį jums kalbėjau. Ispanijos ir Prancūzijos vynus žinau ir galop nusprendžiau, kad Borgonija vis dėlto pats geriausias. Tenai Peru, savo kasykloj, tik tą vieną geriu". Reikia žinoti, kad Kravčenko dabar yra vienos nemažos kasyklos savininkas Peru valstybėje, netoli Limos miesto. Jis pats ją atrado ir eksploatuoja. Arti 100 darbininkų, indėnų ir svetimtaučių, jam kasa sidabro, vario, švino, cinko ir kitokių metalų. Pelnas, rodos, lieka Kravčenkui nemažas. Ne taip seniai, kai Kravčenką dar nenorėjo pripažinti žuvų valgyto specialiais peiliais, buvo pakviestas į senų rusų emigrantų, arba pabėgėlių susirinkimą. Kaip paprastai, tie baltieji rusai kalbėjo, ką veiksia sugrįžę į išlaisvintą Rusiją. Kravčenką sėdėjo kampe susiraukęs, kol vienas jaunas inžinierius, Petrov, išreiškė savo svajonę atidaryti nuosavą fabrikėlį išlaisvintoj tėvynėj. Ir čia Kravčenką daugiau neiškentė. "Ar dar nežinai, — šoko Kravčenką, atkišęs kumštį į Petrovą panošę, — kad Rusijoje nėra ir nebus privačios nuosavybės? Aš būsiu priverstas tave užmušti". Ir išėjo, trenkdamas durimis.

Nežinau, ar Kravčenką kada nors vėliau dalyvavo baltųjų rusų susirinkimuose. Bet manau, kad dabar, kada ir pats turi nemažą pelningą, visai kapitalistinio pobūdžio nuosavybę, kitaip reaguotų į Petrovą programą atidaryti privatų fabrikėlį laisvoje Rusijoje.

Taigi, tęsia toliau Kravčenką savo kalbą. "Jūs negalite įsivaizduoti, kaip ten gražu Peru, 5,000 metrų aukštumoje, kur reikia užlipti ant mulo su deguo-

nies prietaisais, kad galėtum kvėpuoti. Kaip ten viskas natūralu, gryna ir primitif". Tačiau dabar tas jo "primitif" jau nebūti tokios agresingos prasmės kaip kad pirmiau. Dabar tas žodis Kravčenko lūpose įgijo romantišką, švelnų atspalvį. "Žinoma, mano butas tenai aprūpintas visais patogumais. Nerūksta nė Borgonjos, nes, žinokite, be to vyno negalima gyventi. Nežinia, koks ten vanduo aukštybėse tikrai kenkia. Vieną kartą gėriau, ko nenumiriau. Ir mano darbininkai turėjo sunkiai persiginti, kol apsiprato jį gerti".

Cia aš tyčia paklausiau Kravčenko: klausykite, pone, ar tikrai jūs esate komunistas? Kravčenko žiūri į mane nustebęs. — Žinoma, kad esu komunistas. Kaip kitaip galėtų būti? Visi turime būti komunistais. Vienintelis nekomunistas mirė keletą mėnesių atgal. Tai Stalinas. Laimė komunistui. Dabar valdo Malenkovas. Aš jį pažinau. Puiškus žmogus. Dabar atėjo laikas susistarti Rytams su Vakarais. Aš esu tikras, kad Malenkovas išties draugystės ranką Amerikai... Pamatysite. Juk Malenkovas gerai žino, kad komunizmas gali užvaldyti pasaulį tik geruoju, ne jėga, ne ginklais. Stalinas to nesuprato".

"Ach, koks geras vynas! Tikras mano Borgonja! Bet sakykite, kuriems galams mums gaudinti tokią puikią vakarienių su politika. Vis ta politika... Kaip gera tenai mano kasykloj Peru. Tenai niekas iš mano darbininkų nežino nei apie Eisenhowerį, nei apie Malenkovą. Jiems nereikia nei atostogų, nei sindikato. Tenai viskas taip natūralu, taip paprasta, taip primitif kaip 400 metų atgal, kai ispanai atrado tą neapsakomą šalį...".

"Mūsų Pastogė"

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Neskaitytes "Naujenu"
— IŠLEIDIMAS VILNIAUS

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Išmone įrengta pavyzdiniai su paskutines laidos moderniausiais aparatais. Prietyre ir sąžiningai mechanikai atlieka darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Išmoneje dirba ir patys savininkai.
Išmone savininkai: A. ADOMENAS, V. KOZICA ir V. PAALKSNIS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvę, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VI rginio 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

TAUPYKITE
Chicago Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - \$46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - - - - \$3,700,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p.p. VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidarama.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

NEW FEATURES - BETTER VALUE!

THE NEW RHEEM PRESSURE-PROVED Automatic Gas WATER HEATER

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a RHEEM Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

RHEEM turi visa eilę naujų pagerinimų. Naujas patraukiantis stilius padaro Automatiškus RHEEM Vandens šildytuvus pačiais puikiausiais, kokius Jūs galite įsigyti. Tuo tarpu kainos yra pačios žemiausios.

Spaudimas Išbandytas Dirbtuvėje Veikimas Išbandytas Praktikoje

Kiekvienas RHEEM Vandens šildytuvą pripildomas vandeniu ir visapusiškai išbandomas dvigubai didesniu spaudimu, negu reikalingas paprastam vandens šildymui. RHEEM gaminių kokybė, įtaisytų tūkstankiuose namų įvairiose krašto vietose, jau yra įgijusi pasitikėjimą. Leiskite Jums parodyti, kaip RHEEM Vandens šildytuvą ekonomiška ir be jokių rūpesčių galėtų aprūpinti Jus vandeniu. Patefonuokite arba užsiekite tuojau.

Didmenų ir smulkmenų prekyba
E. STEVENSON
6106 So. Western Ave. HEMlock 4-4900

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

IŠPARDUODA
1/4 Milijono Dolerių Vertės Baldų, Namams Reikmenų ir Televizijų

35% iki 75% sutaupysit

Direktorių Taryba neseniai laikytame savo susirinkime vienbalsiai nusprendė, kad visi baldai, namams reikmenys ir televizijos turi būti išparduoti dabar, nežūrint kainai! Mes nusipirkome per daug! MES ATREMONTUOJAME visa namo vidų, 125 pėdas krautuvių priešakių ir sandėlius: 3229-3241-3253-3249-3251 So. Halsted Street. CASH ARBA IŠMOKEJIMAIS DYKAI AUTO PASTATYMAS.

GYVENAMOJO BALDAI:

3 gabalių dalimis (sectional) gyv. setas, buvo \$110, už	\$ 45
2 gabalių dalimis sofa, buvo \$239, už	72
2 gabalių Kroeher gyvenamojo setas, buvo \$225, dabar	110
2 gabalių Pullman gyvenamojo setas, buvo \$300, dabar	175
Simmons Hida-a-bed sofa, nupiginta iki	199
Simmons studio couch, nupigintas iki	39
\$59 vertės spyruoklinis matracas už	29
\$24 vertės spyruoklinis matracas už	14
Hollywood pilna lova, nupiginta iki	29

MIEGAMOJO SETAI:

\$125-3 gab. miegamojo setas už	\$ 79
\$169-3 gab. miegamojo setas, šviesus, už	99
\$250-3 gab. "bleached" dvigubas komodos setas už	159
\$267-3 gab. Cordovan dvigubas komodos setas už	189
\$600-4 gab. miegamojo riešuto setas, už	275

NAMAMS REIKMENYS:

8 kubišku pėdu šaldytuvai, nupigintas iki	\$129
General Electric 8 kub. pėdu šaldytuvai, buvo \$299, dabar	198
Crosley šaldytuvai, buvo \$239, dabar	169
Philco šaldytuvai, vertės \$384, už	265
General Electric skalbykla, vertės \$149 už	79
Thor skalbykla, buvo \$159, dabar	169
Thor automatinė skalbykla, reg. vertės \$250 už	169
Bendix skalbykla už	159
General Electric automatinė skalbykla, buvo \$305, dabar	199
General Electric automatinė skalbykla, buvo \$355, dabar	210
General Electric pečius, buvo \$199, dabar	100
Universal gaminis pečius, nupigintas iki	99
Modern Maid gaminis pečius, vertės \$175 už	89
Hoover dulkių valytuvai, reg. vertės \$69, už	39
Hoover specialis valytuvai už	10
Hoover dulkių valytuvai, reg. vertės \$99, už	59
Tank type valytuvai, buvo \$80, dabar	39

VESINTUVAI:

General Electric 10 colių vesintuvai, buvo \$18, dabar	\$ 10
10 colių sukinejamas vesintuvai, buvo \$19, dabar	11
12 colių sukinejamas vesintuvai, buvo \$29, dabar	17
16 colių sukinejamas vesintuvai, buvo \$49, dabar	29
12 colių dvigubas langui vesintuvai, buvo \$69, dabar	39
Philco 1/2 tonos air-conditioner, buvo \$225, dabar	179
RCA 1/2 tonos air-conditioner, buvo \$229, dabar	179

KAURAI:

27x50 kauras, reguliarės vertės \$2.00, už	98c
24x36 kauras, reguliarės vertės \$4.00, už	1.98
24x48 kauras, reguliarės vertės \$5.95, už	2.00
4x6 vilnonis kauras, reg. vertės \$39, už	\$19
7x12 vilnonis kauras, reg. vertės \$100, už	24
Axminster kauras, 9x12, reg. vertės \$89, už	49
9x12 vilnų paviršium kauras, už	19

Kainos nukapotos ant naujų 1954 metų nacionaliai žymių televizijos setų: Magnavox, RCA-Victor, Philco, Admiral, Zenith, Dumont, Gen. Electric and Raytheon.

Visiška nauji, garantuoti, televizijos setai, 17 colių, stalo modelio, mahogany, originaliame dirbtuvės supakavime, reg. \$179, 79

21 col. pavėkšlis, mahogany, stalo modelio, reg. \$249, už	98
Originaliame dirbtuvės supakavime. Garantuotas 1 m. pavėkšlio tube.	
21 col. blonde Hollywood kabinete TV setas, reg. \$299, už	149
50 perlaisty vartotu TV setų už	\$19 ir aukš.
17 col. CBS Columbia stalo modelio TV setas, reg. \$200, už	119
21 col. RCA-Victor televizijos setas, už	159
21 col. Admiral televizijos setas, nupigintas iki	149
21 col. Admiral kombinacinis televizijos setas, vertės \$595 už	298
21 col. Philco Console televizijos setas, vertės \$229, už	159
21 col. Dumont televizijos setas, vertės \$525, už	225
21 col. Zenith console pilno dydžio durimis TV, vertės \$469, už	279
Natalie Kalmus silver gray 21 col. TV, radio ir phonografo kombinacija, vertės \$600, už	295

DINETTE:

Reguliariai \$69 vertės chrome dinette už	\$ 39
Reguliariai \$89 vertės chrome dinette už	49
Reguliariai \$125 vertės chrome dinette už	69
Reg. \$249 vertės 7 gab. dining room setas už	139

KEDES:

Paoli arm chair, reg. vertės \$29, už	\$ 19
TV kėdė, "rubberized curled hair filled", reg. \$39, už	19
Kroeher "high back" kėdė, reg. vertės \$99, už	39
Lloyds "high back reclining" kėdė, frieze, buvo \$99, dabar	39
Lempox, lėles, kaurai, "smokers", pagalvės už	puse kainos
Comforters: "moth proofed" 100% vilnų, 72x84, reg. iki \$20, už	6

ALIEJINIAI IR ANGLINIAI ŠILDYTUVAI

\$39 vertės gaminiai šildytuvai, 18,000 BTU, po	\$19
\$59 vertės gaminiai šildytuvai, 30,000 BTU, po	\$29
\$98 vertės gaminiai šildytuvai, 50,000 BTU, po	\$48
\$179 vertės gaminiai šildytuvai, 65,000 BTU, po	\$88
\$165 vertės angliniai šildytuvai, galima kurenti malkomis, su karšto vandens tanku, už	\$69
\$99 vertės aliejaus šildytuvai, 4 kambarių, po	\$38
\$125 vertės aliejaus šildytuvai, 4 ar 5 kamb., po	\$54
\$175 vertės aliejaus šildytuvai, didžiuliai, po	\$178
\$99 vertės angliniai šildytuvai, po	\$38

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

KRAUTUVE ATDARA PIRMADIENIAIS IR KETVIRTADIENIAIS VAKARĖ IKI 9:30. KITOMIS DIENOMIS NUO 9 IKI 6.

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WIFC stoties. 1450 kil. ketvirtadienio vak. nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Karolis Požėla ir Maurice Tillet

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Prasidėjo imtynės. Tai buvo Dovydo rungtynės su Galijotu. Atrodė, kad sibirietis sudraskys, palyginti, čiuplį Požėla, kuris tada svėrė apie 170 svarų. Kaip liūtas šoko sibirietis, bet jau po penkių minučių jo smarkumas ėmė mažėti. Po dvidešimt minučių sibirietis, pašals ir netekęs kvapo, išsitiesė kaip pelų maišas.

Kai raudonasis tvanas ėmė vis labiau ir labiau artintis prie Sibiro, tai Požėla nutarė visiškai iš Rusijos imperijos ribų pasitraukti. Su dviem kitais imtynininkais jis vienoje vietoje perplaukė Baikalo ežerą ir po kurio laiko pateko į Kiniją.

Baikalo ežeras yra nepaprastai pavojingas. Kai užėina audra, tai išsigelbėjimo nėra. Bet Požėla ir jo draugai buvo laimingi tuo atžvilgiu, kad jiems plaukiant laiveliu neužėjo audra.

Patekęs į Kiniją, Požėla vėl pritapo prie imtynininkų grupės, kuri turėjo didelį pasisekimą. Vėliau toji grupė persikėlė į Japoniją. Kurį laiką pagyvenęs Japonijoje, Požėla pasiryžo vykti į Ameriką, ir štai 1924 m. vasarą jis jau atsidūrė Seattle, Wash. Iš ten tu pačių metų rugsėjo gale jis atvyko į Chicago.

Vieną gražią dieną užėina jis į Naujienas. Pirmas išpūdis: kuklumas ir mandagumas. Pasisako, kas jis ir ką norėtų veikti. Greit susiprantame. Nuo to laiko ir prasidėjo bičiulystė, kuri tęsėsi iki pat jo mirties...

Tuo laiku tarp Chicago lietuvių imtynės buvo atslūgusios. Tiesa, buvo keli imtynininkai, bet jais mažai kas tesidomėjo. Požėlos atvykimas buvo savo rūšies sviežio kraujo įliejimas į imtynių sportą. Pirmos imtynės tarp Požėlos ir "drapiežno dzūko" Banevičiaus įvyko šv. Jurgio parapijos salėje. Susirinko tokia minia žmonių, kad jokiu būdu netilpo salėje, — keli šimtai turėjo grįžti namo.

Po to imtynės Chicago lietuvių kolonijose buvo rengiamos labai dažnai: kartais dvi savaitės per savaitę. Požėlos vardas pasidarė savo rūšies magnetas, kuris pritraukdavo žmonių minias.

Ir tais laikais ringe Požėla atrodė nepaprastai sauniai: tikras graikų Adonis. Risdavosi jis nepaprastai gražiai, patraukliai (tada imtynės nebuvo išsigimusios ir pasiekusios šių dienų žemo lygio).

Vienok Požėla vis dar tuo laiku tebebuvo didelė žuvis mažame lietuviškame prūde: garsėjo jis tarp lietuvių Chicagoje ir kitose lietuvių kolonijose, bet tarp amerikiečių jis mažai buvo žinomas. Posūkis jo karjeroje įvyko bene 1927 m., kai Wisconsin valstybėje jam ėmė rengti imtynes jo bičiulis A. Tamašinas. Ten jis per tris minutes nugalėjo Kanados čempioną Carl von Wurden, paskui Grubmaierį ir kitus. Tačiau Amerikos spauda plačiai pradėjo apie jį rašyti tik po to, kai Chicagoje jis nugalėjo Johnny Meyers, kuris buvo laikomas vidutinio svorio pasaulio čempionu. Nuo tada Požėlai plačiai atsidarė durys ir jis Amerikoje pasidarė vienas iš populiariausių imtynininkų.

Kaip sakoma, viskas praeina. Metai, kurie nuolat krovėsi ant pečių, privertė ir Požėlą pasitraukti iš ringo. Būdamas Europoje (ten jis tuo laiku irgi buvo labai išgarsėjęs), jis susipažino su Maurice Tillet, vadinamuoju "Angelu", kuris primena prieš tūkstančius metų gyvenusius laukinius žmones. Angelą Požėla ištreniravo risti ir pasidarė jo Svengali... Kaip imtynininkas Angelas išgarsėjo visame pasaulyje.

—Atsakydamas paaukoti broliui tremtiniui, patarnausi tėvynei priešui. — Jis nori, kad visi tremtiniai badu išmirtų.

Yra toks romanas, kuriame vaizduojama dainininkė Trilby ir jos globėjas Svengali. Dainininkė turi nepaprastai gerą balsą, bet gali dainuoti tik Svengali įtaškoje, kai pastarasis ją užhipnotizuoja...

Iš dalies tokia kombinacija "buvo ir tarp Požėlos ir Angelo": be Požėlos globos ir įtakos Angelas buvo bejėgis.

Požėlos dėka Angelas nepaprastai išgarsėjo Amerikoje. Žurnalai (įskaitant "Life") pašventė jo aprašymui puslapių puslapius, jis buvo rodomas kino teatruose.

Požėlos ir Angelo keturiolikos metų bičiulystė nepasibaigė net dabar: nespėjo Požėla rugsėjo 4 d. rytą visiems laikams akis užmerkti, kaip tos pačios dienos vakare mirė ligoninėje ir "Angelas".

Po keturiolikos metų glaudžios bičiulystės juodu drauge išsėsis ir Lietuvių Tautinėse Kapinėse šalia vieno antro...

—K. Augustas

POŽELIENĖ PRAŠO

Kadangi jos vyro Karolio Požėlos gyvastį pakirto vėžio liga, tai p. Požėlienė prašo, kad visi jo artimieji draugai ir giminės susilaikytų nuo gėlių siuntimo, o skiriamas gėlėmis pinigų paskirtų vėžio tyrinėjimo fondui. Minėtam fondui skiriami pinigai galima palikti pas p. P. J. Ridiką. Visų aukojusių vėžio ligos tyrinėjimo fondui vardai ir pavardės bus paskelbti spaudoje, o surinkti pinigai pasiųsti vėžio ligos tyrinėjimo įstaigai.

Iš Don Varno posto

Don Varnas legiono moterų skyrius Nr. 986 pagerbs savo pasitraukiančią pirmininkę B. Glebauskienę, 6804 S. Rockwell, savo metiniuose pietuose, kurie ruošiami rugsėjo 15 d. Winslow restorane, 4080 S. Archer.

Skyrius taip pat pasveikins savo naująją pirmininkę B. Jonikienę, 6547 S. Washtenaw.

Pietų komitetai sudaro: ponios Gl. Preibis (pirm.), A. Mosteika ir J. Gleason.

A. Melninko paroda

Antano Melninko, studijuojančio Detroite ir už savo meninę kūrybą nesiklydęs premijuoto, kūrinių paroda įvyks Nepriklausomybių Studentų konferencijoje Tabor Farmoje rugs. 8-10 d.d.

Konferencijos-stovyklos reikalų vedėjas bus stud. L. Sabaliūnas, o prie lauzo kalbės kun. A. Trakis apie Mažąją Lietuvą.

KLIKNA LIGONINĖJ

Naujienietis Frank Klikna yra St. Elizabeth Hospital, room 270. F. Kliknas priklauso Chicago lietuvių Draugijai, White Star Club ir Piliiečių Klubui.

Linkėtina jam greit pasveikti.

Maurice Tillet (Angelas)

Vykstam į šiaurę

Chicago palikom rugp. 28 d. rytą ir autu vykom link Waterbury, Conn. Prieš pietus pasiekėm Nappanee, Ill. Gatvėse pasirodė barzdoti vyrai, juodaklosiais sijonais moterys — panašiais apdarais, kaip senovės laikų laumės; pagal paprotį ir tikybą jie imitavo Dovydo palikuonis.

Iš ten pasileidus Indianos keliais, matėsi derlingi javai, dąžovės ir dailiai atrodančios gyvulių kaimenės; toks vaizdas išsilieki iki Cleveland, Ohio, ir Genevos, Pa., kur nakvojom. Pakeičiam matėm daug motelių; teko ir mums jais panaudoti ir patirti jų patogumus. Reikia pasakyti, kad visur radom pasitenkinimą.

Apleidus Genevą, vaizdas pasikeitė. Čia pakelias pradėjo rodytis blogas vasarojas, liesi galvijai, aplūžę namai, krūmokšniai ir tarp kalnų kalnelių gyvulių nugriaunytos ganyklos.

Nuo Warren, Pa., pasirodė aukšti kalnai, susiraitę lyg ir žaltys. Kelias nebologas, bet ten nieko ypatinga ir nesimatė, tik kalnai, kaukurės, slėniai, ravai ir negilūs upeliai. Toks vaizdas buvo iki Tavandos, Pa., ir mažai ka geresnis iki Scrantono, Pa. Nuo Scrantono vykome sutemoj, tad ir vaizdas nutruko.

Milfoord, Pa., teko apsinakvoti labai gražioje apylinkėje ir puošniame motely. Rytmetį, 8 val. vykom toliau, nes iš čia iki Waterbury, Conn., 120 mylių. Bet vaizdas ne tik pagerėjo, bet dar ir pasidarė jaukesnis. Po pietų prasidėjo lietus su griaustiniu. Pervaziavus naująjį Hudson upės tiltą, matėsi daug ežerų, kūdrų, upelių ir gražių vilų.

Štai jau ir Waterbury. Va ir Banker's Grill, 786 Bank St. Čia mus sutiko Valteris ir Marijona Vitkauskiai. Jie yra giminė arkiv. S. A. Giniociū, malonūs ir nuoširdūs. Iš čia mus nulydėjo į savo gyvenamąjį namą, 49 Hevey St. Tai graži, talpi rezidencija. Čia pradėjo kreiptis mūsų tautiečiai su vizitais į arkiv. Giniociūtį, taipjau ir į mane. Mano žentas Hewey ir dukrelė Genevė mums gelbsti ir tolimesniems susitikimams su gimine, draugais ir pažįstamais.

—Ona Dovgin

Chicago Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

CHICAGO LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Antanas Jusas, 2131 W. 24th St., tel. FR 6-4416; pirm. pagalb. John Gurgžda, 3944 So. Rockwell St., nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., tel. CL 4-6899; turto rašt. Vytautas Utaras, 4538 So. California Ave., tel. YA 7-7691; kontr. rašt. Ona Švirnickas, 2512 W. 69th St., tel. HE 4-0290; izdin. John Puniska, 2605 W. 43rd Street, tel. LA 3-6308; maršalka K. Karpis, 4119 So. Maplewood Ave. Susirinkimai atsiubina kas ketvirtą trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. DRAUGIJOS CHORO VALDYBA: Pirm. Vitalis Utara, 903 N. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel. FI 5-3685; rašt. O. Švirnickienė, 2512 W. 69th St., telef. HEMlock 4-0290; knygyn. M. Endzulis, 5610 S. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343.

JONISKIEČIŲ L. ir K. KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Gasparaitis, 5556 S. Richmond St.; vicepirm. Adelė Burba, 5847 South Blackstone, DO 3-5165; nut. rašt. Joseph Keturakis, 3217 S. 53rd St., Cicero, Ill., tel. OLYmpic 2-8243; fin. rašt. Frank Cepulis, 3510 W. 63rd St., tel. RE 7-0243; kasierius Joseph Vebell, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; kasos globėja Estelle McNamee, 6948 S. Rockwell St., tel. HE 4-3135; korespondentė Estelle McNamee, 6949 So. Rockwell St., HE 4-3138. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

DRAUGYSTĖ SUSIVIENIJIMO BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. A. Zalagėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. A. Barcius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave., nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport Ave., tel. CA 6-5388; kasierius S. Tarkauskas, 1927 So. May St.; kontr. rašt. V. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjai: Slausgalvienė ir Sinkievičienė. Susirinkimai laikomi kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apeizdos parapijos svetainėje.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ NAMU SAVININKŲ BRIDGEPORTE. VALDYBA 1954 METAMS: Pranas Dikšas pirm. 3341 So. Lituania Ave., tel. YA 7-8573; A. Simkus vicepirm., A. Kaulakis nut. rašt., 3247 South Emerald Ave., CA 5-3016; Thos. S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., VI 7-5775; Steve Rumchiks izd., 3448 So. Union Ave., YA 7-3558; J. Daraska izdo globėjas J. Stumbras maršalka, K. Gugis advokatas, 3323 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą antradienį Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

UNITY LITHUANIAN BEN. CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Mike Trijonis, 4510 So. Hermitage Ave., FR 6-2172; pirm. pagalb. Anton Jaugelis, 7230 So. Rockwell St., nut. rašt. Mike Martin, 6611 S. Fairfield Ave., HE 4-9822; fin. rašt. Walter Sharka, 4635 S. Washtenaw Ave., FR 6-0168; izd. Nick Abaravičius, 8907 So. Cottage Grove Ave., VI 6-1855; kasos globėjai St. L. Pankauskis ir Kost. Kupetis; namo trusčiai: Nick Abaravičius, L. Rimselis ir Kupetis; manager L. Rimselis, 3020 W. 64th Street. Susirinkimai įvyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėnesio 8 val. vakare, 4558 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

LIET. KULTūros DRAUGIJA, Chicago Lietuvių Draugijos Skyr.: Pirm. K. P. Deveikis; nut. rašt. J. Areska; fin. sekr. ir izdin. K. Jakubka, 1806 So. 51st Court; izdo glob. M. Tribičius. Susirinkimai įvyksta kas 3-čia ketvirtadieni Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave.

ZARASISKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 S. 50th St., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. Juozas Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., Chicago, tel. PR 6-4710; nut. rašt. Pranas Zalickas, 5547 So. Bishop St., Chicago, fin. rašt. Justinas Yuškenas, 2547 W. 45th St., Chicago, tel. LA 3-8314; izdin. Rapolas Puslis, 6752 S. Campbell Ave., Chicago, tel. PR 6-7045.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcock, 4443 So. Rockwell St., tel. YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Avenue, telefonas: EN 4-9771; izdininkas J. Yuškenas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškenas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. P. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., telef. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. E. Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; izd. Mrs. Adelė Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6348 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552; koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th St., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valanda po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

WALTER P. MARTIN (MARTINKUS)

Gyveno 27 East 112 Street.

Mirė 1954 m. rugsėjo 5 d., 2:00 val. ryto, sulaukęs 39 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: motina Karolina, pagal tėvus Bumbalaitė; brolis Peter J., jo žmona Loreta ir šeima; dvi seserys: Bernice, Valery Zvirblis ir jos vyras Anthony ir šeima; dvi tetos: Bernice Bružas ir Sophie Bumbalis ir jų šeimos; du dėdės: Frank Bumbalis, jo žmona Monika ir šeima, John Bumbalis ir jo šeima; giminė Anton Lubis, jo žmona Alice ir šeima; kiti giminės ir draugai.

Priklaušė prie 9 wardo Lietuvių Demokrato Klubu, buvo amžinas narys šv. Kazimiero Akademijos rėmėju.

Kūnas bus pašarvotas 2 val. po pietų L. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 9 d., 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Visų šventų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Walter P. Martin giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinti.

Nuliūdę lieka: Motina, Brolis, Seserys ir kiti Giminės.

Laidotuvys Direktorius: L. Bukauskas. Tel. Commodore 4-2228.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĒLINYČIA
GĒLES VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Sluostiam Gėles
Telegramu
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YA 7-7388

URBA Gėlės Myluliams,
Vestuvėms, Ban-
ketams, Laidotu-
vė m s, Papuoši-
mams.
GĒLININKAS
4189 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5806 arba LA 3-5870

GĒLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reik-
kale pašaukite: atvyksim į jūsų nam-
us su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PULLman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VIŠOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvų
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VIŠOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLYmpic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YA 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YA 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YA 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YA 7-3401

KAROLIS POŽĖLA

mirė rugsėjo 4 d. 9:30 val. ryto.

Pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 8 d. Iš Ridiko koplyčios 1:30 val. po pietų bus išlydėtas į Lietuvių Tautines Kapines.

Liūdi: žmona Olga, brolis Juozas, brolio dukterys, kiti giminės ir draugai.

MAURICE TILLET,

KURIS BUVO ŽINOMAS KAIP "ANGELAS"

Mirė jis rugsėjo 4 d., vadinasi, tą pačią dieną kaip ir Karolis Požėla. Pašarvotas jis P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidojamas jis bus kartu su Požėla Lietuvių Tautinėse Kapinėse trečiadienį, rugsėjo 8 d. Iš koplyčios bus išlydėtas 1:30 val. po pietų.

Tillet buvo prancūzų kilmės, gimęs Maskvoje. Jokių gimiinių nepaliko.

SENOSIOS LIETUVIŠKOS KNYGOS KELIAS

(KELETAS MINCIŲ PROF. VACLOVO BIRŽIŠKOS "SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJOS" PROGA)

Mūsų literatūra niekada nebuvo (ir nėra) gausi nei memuarais, nei literatūros mokslo veikalais. Jeigu dar šiandieną neturime platesnių, pilna žodžio prasme, kritiškų studijų apie mūsų didžiuosius rašytojus, kaltinkime tikrai save: savo nerangumą bei dažną tariamą vertybių ieškojimą ten, kur jų faktiškai nėra. Susidarę įspūdis, jog mes neturime laiko apsidairyti patys apie save: mes tik laukiame, kad šitą darbą atliktų kiti, neretai mums visai svetimi žmonės. Tokiais atvejais mūsų savigarbą būna maloniai pakutenama ir mes, neslėpdami naivaus, o kartais ir valkiško pasidžiavimo, sakome: "Žiūrėkite ir mes nesame visiškai beturčiai". Taip yra atsitikę ne tik su mūsų tautosaka, kalba, bet ir su daugeliu kitų lietuviškosios kultūros aprašų. Todėl lietuviškosios kultūros mokslininko darbas, įnešęs daugiau šviesos į lituanistinį pasaulį, privalėtų būti priimtas ne tik oficialiu pasitenkinimu bei entuziazmu arba tuščiai iškilmingu džiaugsmu, bet ir konkrečia, vieno ar kito, lituanistinio veikalo parama.

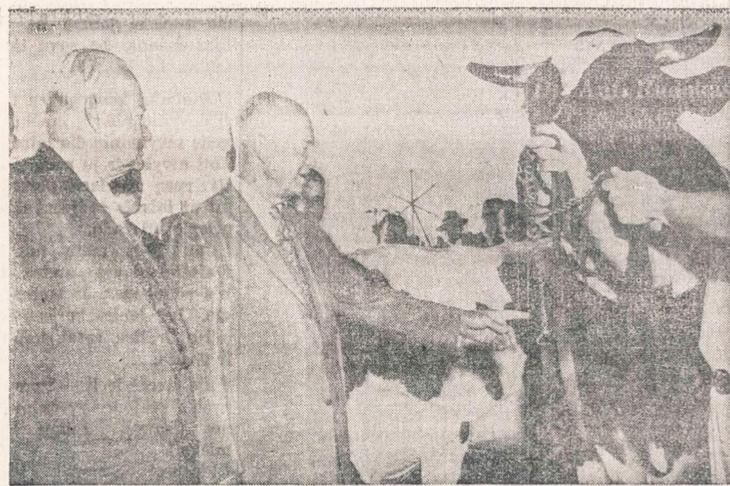
"Chicago Lietuvos Literatūros Draugija" yra išleidusi prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją" I dalį. Nereikia kartoti, kad prof. Vaclovo Biržiška yra nepažinomas autoritetas lietuvių literatūros istorijos srityje arba, kad jis yra lietuviškosios bibliografijos pradininkas, šia proga, tik norisi nuosirdžiai pasidžiaugti profesoriaus pasiryžimu atskleisti ir parodyti, iki šiol dar gana mig-

lota, senosios lietuviškos knygos taką.

Prof. Biržiškos veikalas yra padalintas į dešimtį skyrių: "Lietuviškųjų knygų tyrinėjimo plėtimas", "Rankraštines knygas likimas Lietuvoje", "Tariamasis lietuvių senovės raštas ir jo ieškojimas", "Lietuvos senovinių knygų ir kitų kultūros turtų likimas", "Seniausių lietuviškųjų raštų ir tekstų beieškant", "Prūsų kalbos paminklai", "Pirmosios lietuviškos protestantų knygos XVI amžiuje", "Lietuviški protestantų giesmynai", "Biblijos vertimas į lietuvių kalbą" ir "Seniausios lietuviškos katalikų knygos XVI-XVII amžiuje". Nuodugniau pažvelgę į atskirų skyrių pavadinimus, pastebėsime, kad "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra didelio, plataus masto veikalas puikiai, gal ir nepakartojamai, reprezentuojas ne tik jo autorių, bet, tam tikra prasme, ir visą, nelabai skaitlingą, mūsų mokslininkų seimą. Nespecialistui yra neįmanoma vertinti šį prof. Vaclovo Biržiškos darbą, todėl, pasitenkime vienos, kitos veikalo minties atpasakojimu ar pacitavimu.

Jau taip yra, kad kiekviena, žodinė ir nežodinė, dailioji žmogaus kūryba, daugumoje, gimsta iš grynai religinio reikalo. (Prisiminkime garsias graikų dievo Dionizo šventes, kurių pasekoje išaugo reto tobulumo graikų klasikinė drama, poezija ir epas). Vaclovo Biržiška, 13-me puslapyje, rašo:

"Daug geresnės sąlygos žinioms apie senąsias lietuviškas knygas

Prof. Vaclovo Biržiška ir buvęs JAV prezidentas Hoover užsuko į Iowa valstiją parodą, kuri įvyko Des Moines mieste.

išsilaukti susidarę Mažosioje Lietuvoje dėl ypatingo pobūdžio protestantų apeigų ir tikybinių knygų, daugiausia vartojamų per pamaldas bažnyčiose. Čia kiekviena klaida, kiekvienas kalbos netobulumas tuojau sukeldavo tikinčiųjų tarpe nesugratymų ir net gerai lietuviškai mokančių protestantų kunigų pasipriešinimą. Šie iš kartos į kartą, išisomis šeimomis, versdamiesi tuo pačiu darbu, kas dieną susidurdami su lietuviškais tikybiniams knygoms, neretai patys jų sudaryme dalyvaudami, tuojau pastebėdavo kiekvieną naują, įtrauktą į kiekvieną naują katekizmo, giesmyno, Biblijos vertimo leidimą, ir, atitinkamai į tai reaguodami, versdavo naujų knygų sudarytojus rimtai atsivelti ir į visą senesniųjų analogijų kitų nuderbtą darbą".

Iki šiol į Martyną Mažvydą būdavo žvelgiama, kaip į lietuviškos knygos ir literatūros pradininką. Tačiau prof. Biržiška šitaip rašo:

"Kita vertus, viegas Mažvydas negali būti laikomas vieninteliu to katekizmo sudarytoju, nei apskritai lietuviškos knygos ir literatūros pradininku. Šiuo atžvilkiu jį pralenkė jo numatytoji mokytoja Karaliaučiuje, Karaliaučiaus universiteto profesorė Abromas Kulvietis (mirus 1545 m. birželio 6 d.) ir Stanislovas Svetkos Rapolionis (mirus 1545 m. gegužės 13 d.)". ("Protestantų knygos" 84-85 psl.).

Apie "Biblijos vertimą į lietuvių kalbą" prof. Biržiška rašo: "Tačiau kultūrinė kiekvieno tokiu vertimo reikšmė visados būdavo labai didelė: tauta, kuri gaudavo Bibliją savo kalba, jau negalėdavo be pėdsakų išnykti, o turtinga Biblijos kalbos atsargą paruošdavo dirva ir šiaip atitinkamos kalbos literatūrai. Čia ir glūdi vienas didžiųjų reformacijos nuopelnų ne tik toms tautoms, kurios priėmė reformaciją, bet ir toms, kurios liko katalikiškos, nes protestantų Biblijos vertimai išsukdavo ir atitinkamus katalikų vertimus". (127 psl.). Įdomu yra ir tai, kad "lietuviškas visos Biblijos vertimas buvo išspausdintas praėjus beveik dviem šimtams metų nuo to laiko, kada ji buvo pradėta versti į lietuvių kalbą". (153 psl.).

Būtų galima suminėti daugybę faktų, kurie prieš prof. Vaclovo Biržiškos senųjų knygų istorijos pasirodymą, vargu ar buvo pamintinė bei išryškinti. Be mažiausios abejonės yra aišku, kad "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" — tai neįkainojamas vertės veikalas mūsų literatūros istorijos dirvonuose. Prof. Vaclovo Biržiška lietuvių literatūros istorijai savo dalį, jau ir dabar, atidavė su kaupu, tačiau jo milžiniško darbo tėra paskelbta tik pirmoji dalis. Čia prasideda mūsų knygos ir rašto mylėtojų pareigos. "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" turėtų rasti vietos kiekvieno lietuviu namuose. Yra sakoma, kad tie, kurie nepažįsta istorijos visomet lieka vaikai. Mintį parafrazuojant taip pat galime tarti, jog senųjų raštų nepažįstantieji yra siauri ir menki literatūros mylėtojai.

Baigiant šitas kelias bendro pobūdžio mintis būtų netikslu užmiršti prie Vaclovo Biržiškos veikalo išleidimo, vienu ar kitu būdu, prisidėjusius žmones. Jiems ir prof. Biržiškai — mūsų padėka ir linkėjimai pradėtajį darbą sėkmingai baigti. Nemažesnės padėkos yra verta ir Lietuvii Literatūros Draugija, kuri nesi-

Manfred Kyber Didžioji akimirka

Ilgesiu žiūrėdamas į saulę, narvelyje tupėjo mažas paukštelis. Jis buvo didelis giesmininkas. Nuotykis vyko kultūringame krašte, arba tokiame, kuris kultūringu save laikė. Toliemoje beribėje matėsi mėlynųjų kalnų siluetai.

— Už šių kalnų yra pietų kraštai, — mąstė mažasis paukštelis, — aš tik vieną kartą ten buvau nuskrėdęs.

Tolimieji kalnai jam atrodė visiška netoli; ilgesys juos prie groty priartinė.

— Jie taip netoli, — sielosi paukštelis, — kad tik tų geležinių virbalų nebūtų! Kad bent kartą durys prasivertų! Tuomet ateitų didžioji akimirka! Aš kelias suplasnojinais pasiekčiau tuos mėlynus kalnus.

Padangėje skrido gervės; rudens ore skambėjo jų klegesys skundu ir ilgesiu. Tai buvo į pietus šauksmas. Jie dingo už mėlynųjų kalnų. O mažasis paukštelis blaškėsi už geležinių virbalų.

Atėjo žiema: mažasis paukštelis pasidarė tylus. Snigo ir mėlynieji kalnai pražilo. Į pietus kelias buvo šaltas ir miglotas.

Praėjo daug žiemų ir vasarų. Praslinko daug metų. Kalnai virsavo mėlyni ir vėl žili. Keliaujantieji paukščiai atskridavo ir vėl nuskrėdavo. O mažasis paukštelis už virbalų tupėdamas vaik dar laukė didžiosios akimirkos.

Atėjo šviesus saulėtus ruduo. Narvelio durys buvo atidarytos. Jos per neapsižiurėjimą paliko adaros; savo noru žmonės tai nedaro.

Didžioji akimirka prisiartinė! Mažasis paukštelis virpėjo iš džiaugsmo ir susijaudinimo. Atsargiai sovė pro langą ir atsitūpė ant mėlyno šakos. Dabar jam atrodė viskas nauja, nuo matomų vaizdų atrato.

Tolimoje berybėje matėsi mėlynieji kalnai. Bet dabar jie pasirodė labai tolimi, per toli jo silpniesiems sparneliams. Tačiau didžioji akimirka buvo atėjusi!

Mažasis paukštelis, sukaupęs savo jėgas ir visa energija plačiai išskėtęs sparnus, pasileido į pietus, už mėlynųjų kalnų.

Paukštelis tenuskrido iki sekandios šakos. Kas gi tai? Ar sparnai būtų sustingę per tuos ilgus nelaisvės metus, ar kas kitas jį paveikė? Paukštelis to nesuprato. Mėlynieji kalnai pasirodė begaliniai tolimi...

Tyliai sugrįžo į narvelį. Gerųjų pulkai traukė į pietus; rudens ore skambėjo jų klegesys skundu ir ilgesiu. Tai buvo į pietus šauksmas. Jie dingo už mėlynųjų kalnų.

Mažasis paukštelis, paslėpęs galvą po sparneliu, užmigo. Didžioji akimirka buvo praėjusi. Vertė Mykolis

vaikydama pelno (moksliniai veikalai, deja, jo neatneša) pasiryžo minėtą knygą išleisti.
A. Aviza

Menkas knygos mėgėjas, jei jis nežino lietuviškųjų raštų istorijos! Todėl išgykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškųjų knygų istoriją". Knygos kaina: kiet. viršeliais \$3.00, minkšteliais — \$2.50. Knyga jums bus pasiųsta, kai atsūsitate pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

— Savo auka palengvink senelių naujais tremties dienais!

Geriausiai atliekamas darbas Pilni "Sheet Metal" darbai Air-conditioning — Užlaikymas Commercial — Industrial Residential. Jokio išpareigojimo. Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.

REEDER SHEET METAL 4518 West 63rd Street Portsmouth 7-9160

REUMATIZMAS Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėti ir dabar rekomenduojama naujoji ZALA AMERPOL tabletė skubiai jums sumažins skausmus. Artriti ir reumatizma turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumens. Nors jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagaminta AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik \$3.50 už 100 tablečių. Jūs galite gauti savo vaistinėje arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

Dr. Ant. Rudokas, O. D. tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Telefonas: YArds 7-7381. Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Seštadienį nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Trečią ir sekmadienį pagal susitarimą. 4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

Ofiso tel.: Prospect 8-2434
Dr. Teofilė Jurkūnas DANTU GYDYTOJA (Dentist) 2801 WEST 63RD STREET Val.: 9-12, 3-5 ir 6-30-9. Išskyrus sekmadienius.

DR. S. VAITUSH, Opt. Palengvins akių įtempimą, kuri esti priežastimi galvos skaudėjimo svajimo arba aptemimo, nervo uždegimo, skaudėjimo, akių karščiavimo, trumparegystės ir toliau. Pritaikoma teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektrine aparata, mažiausias klaidas. Speciali atyda kreči piasiai ir mokyklos vaikams. VALANDOS: Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniai iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta. 4712 S. ASHLAND AVE. YArds 7-1373

DR. G. SERNER LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: YArds 7-1829 Pritaiko akinius Kreivias Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniai tik susitarus. Seštadieniai nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL Optometristas - Orthoptistas Gydo nūsipusius ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivias akis be operacijos. Ideja netikra — artificiale aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas: YArds 7-6616. Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, SEPTEMBER 7, 1954

C. L. D. D.
Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63RD STREET Val.: kas diena po pietų 1-3, vak. 7-9, tikrai antradieniai ir penktadieniai. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta. Rez. 3241 WEST 66th PLACE Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036 Residencijos: Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniai nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniai pagal sutartį.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 SO. ASHLAND AVENUE Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedel. tik susitarus. Ofiso Telefonas: YArds 7-4787 Namų Telefonas Prospect 6-1930 Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'S GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2951 WEST 63RD STREET (netoli Sacramento Ave.) Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal susitarimą. Telefonas: HEMlock 4-7899 Namų tel.: Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. JUZE AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS Vaiku ir Moterų Ligos 5159 SO. DAMEN AVENUE Medicine and Surgery Building Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, sešt. 10-12 Ofis: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2300 WEST 51st STREET Val.: Pirm. ir antr., 10-12, ketv. ir penkt. 6-8 p. p., treč. ir sešt. pagal susitarimą. Tel.: ofiso PROspect 6-1795 Resid.: TRIangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. Telefonai: Ofisas: HEMlock 4-5849 Residencija: HEMlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiadienį ir Seštadienį tikrai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS Nervų, vidaus ir vaiku ligos Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Seštadienį 12:30 iki 1:30. Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6. 4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4055 ARCHER AVENUE (Kampas Archer ir California Ave.) VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, seštadieniai 2-7 p.p., išskyrus sekun.

Tel. ofiso: LAfayette 3-1707 Rez.: Fillmore 3-8514 (Maywood, Ill.)
DR. S. GESTAUTAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. širdies, vidaus ir vaiku ligos. 4055 SO. ARCHER AVE. (Kampas Archer ir California Ave.) Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Seštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telefonas: Stewart 3-4511 Ofiso telefonas: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35th STREET Kampas Halsted ir 35-los gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniai uždaryta. Seštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuviškas Gydytojas) 2500 WEST 63rd STREET Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro. Trečiadienį ir seštadienį uždaryta. Ofiso Telefonas: Prospect 6-3838 Resid. Telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir seštadienius. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK (LIETUVIŠKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Priėmimo valandos tikrai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak. išskyrus trečiadienius. MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210 Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKA'S GYDYTOJA IR CHIRURGĖ 4146 SO. ARCHER AVE. Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons. Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniai tik susitarus

Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1236 SO. 49th COURT, CICERO Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Seštadienį 10-2 ir 4-6. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Tel.: Ofiso ir Buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Seštadieniai 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

DR. A. Valis - Labokas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. Moterų Ligos. 3267 SO. HALSTED STREET Telefonas: Danube 6-1125 Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniai 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso Grovehill 6-5399 Resid.: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. chirurginės ligos 2423 WEST 63rd STREET (Kampas 63rd ir Artesian) OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadienį 2-4 val. Trečiadieniai ir sekmadienį uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASUKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (prie California Ave.) Valandos pagal susitarimą. Ofiso telefonas: Grovehill 6-1321 Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN PHYSICIAN AND SURGEON 2408 WEST 63rd STREET Tel.: HEMlock 4-5524 Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. SPEC. CHIRURGINES IR ORTOPEDES LIGOS. 2435 WEST 69th STREET Telefonas: REpublic 7-2290 VAL.: Siokiadieniai, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Sešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. ofiso CLIFFside 4-2896 Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1724 West 47th Street (Kampas 47. 4. Hermitage) Priėmimo val.: 2-4 ir 6-8 val. p. p. Sešt. 2-6 v. p. p. Išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša Dr. E. Tallat-Kelpša GYDYTOJAI IR CHIRURGAI MARQUETTE PARKO OFISAS: 2656 WEST 63rd STREET (Kampas Washenaw ir 63rd St.) Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv. Kasdien 6:30-8:30, antrad. ir ketv. 1-3 Seštadienį 11-1. Telefonas: Townhall 3-0959 Namų telefonas: HEMlock 4-7080 Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253 Residencijos: YArds 7-4388
DR. A. Z. ŠAULYS GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4645 S. ASHLAND AVE. (Kmb. 211) Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYT. TAURASAS TUPČIAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. Moterų ligos. Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.) Ofiso ir rezid. telefonas: PROspect 8-1223 Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir Sešt. 2-4 v. p. p. Ofisas: 334 W. 63rd St., Tel. WEntworth 6-5577 Ofiso val.: Kasdien 2-4 val. p. p. Išskyrus Ketv. ir Sešt. nuo 12-1 p. p.

DR. V. P. TUMASONIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS CHIRURGINES LIGOS. Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123. 6255 SO. WESTERN AVENUE Resid. telefonas: PROspect 6-8494 Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Seštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso PROspect 6-9400 Resid.: HEMlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičiūtė (VASKEVIČIŪTĖ) GYDYTOJA IR CHIRURGĖ 6560 SO. WESTERN AVE. Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; seštadienį 1-4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET (Kampas Halsted ir 31-los gatvių) Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Seštadieniai 2-4 val. po pietų. Sekmadieniai uždaryta.

Orthopedas - Protezistas P. ŠILEIKIS Kaulų fraktūros (įtvartinimas), Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalininti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezi. Orthop. pėdos Ploktelės (Arch Supports), Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandžiai ir t.t. VAL.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniai 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA, 1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois. Tel.: PROspect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4740 SO. ASHLAND AVE. (2ras aukštas) Ofiso telefonas: YArds 7-0554. Jei neatsiliepia šaukite: Rez. telefonas: Midway 3-2880. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!
Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodys, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškųjų knygų kelias. Kietais viršeliais irisios knygos kaina yra tik \$3.00, minkšteliais — \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsūsitate pinigų šiuo adresu:
NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomų Pinigus Mokame 3% Nuošimčio

Moving Moving
PERKRASTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJI IRANKIAI, KAMP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŲSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WALbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ISTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N
INSURED UP TO \$10,000
2555 West 47th St. CHICAGO 38, ILL. LAf. 5-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ
ERDVIA IR PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ
PROGRESSIVE FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171 Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Beizbolininkų vadovui moka \$100,000

Vietos beizbolo komandos White Sox biznio vedėjas Paul Richards pasirošęs pasirašyti 3 metų sutartį, kuri jam numato 100,000 dolerių atlyginimo; be to, jam bus tam tikra dalis dar primokama nuo rungtynių pajamų.

Jį nori samdyti Baltimorės ir kiti klubai. Bet jis esąs pasiryžęs pasilikti čia, kol kas kitur pasiūlys "milžiniškų proporcijų" atlyginimo.

Bilijonas galvijų paskersta Chicagoje

Šią savaitę atgabenamas kuria dieną jau bilijonasis gyvylis į Chicago skerdyklos. Vadinas, skerdyklos, kurios buvo čia įsteigtos 1865 m., bus paskerdusios šiomis dienomis 1,000 milijonų galvijų, arba pagaminusios 238 bilijonus svarų mėsos.

Tai yra milžiniška masė mėsos. Jos užtektų dabartiniams 160 milijonų Amerikos gyvenytojų per 16 metų. Jei tuos paskerstuosius galvijus sustatytum vieną prie kito į eilę, eilė apjuostų žemės rutulį 40 kartų. Tokio yra dydžio didžiausias pasauly gyvulių skerdyklos Chicagoje.

Pirmas skerdyklos pastatas čia buvo pastatytas 1867 m. ant šiaurinio Chicago upės kranto Skerdyklos buvo įsteigtos už miesto ribų į pietus, o dabar jos atsikūrė pačiame mieste. Iš pradžių buvo skerdyklos nupirkti iš kongresmeno John Wentworth 320 akrų pelkių, o vėliau dar pripirkti 25 akrai.

Šio šimtmečio sąvartoje varganas lietuvių skerdyklų darbininkų gyvenimas buvo ryškios spalvomis pavaizduotas Sinklerio veikalė, kurio yra du vertimai lietuvių kalba — "Raistas" ir "Pelkės".

Šiandien normaliai pirmadienį į skerdyklas atvežama 100 vagonų galvijų, 2,000 sunkvežiminių su mažiaud 21,000 galvijų, 10,000 kiaulių ir 4,000 avių. Dirba 20,000 darbininkų.

Kai skerdyklas atsidarė, kiaušiena buvo pardavinėjama po 9 centus svaras.

Ieškos raketierių unijose

Šią savaitę prasidėjo Chicagoje federalinio prisiekusių teisėmose posėdžiai, kurių tikslas išaiškinti, kiek čia yra įsigavę į darbo unijas raketieriai. 31 asmuo pašauktas prisiekiusiems liudyti, jų tarpe eilė unijų skyrių vadų. Būsimosios pašauktos taip pat nusikaltimų sindikato didžiosios žuvis, kaip Tony Accardo, Jake Guzik ir Murray Humphreys.

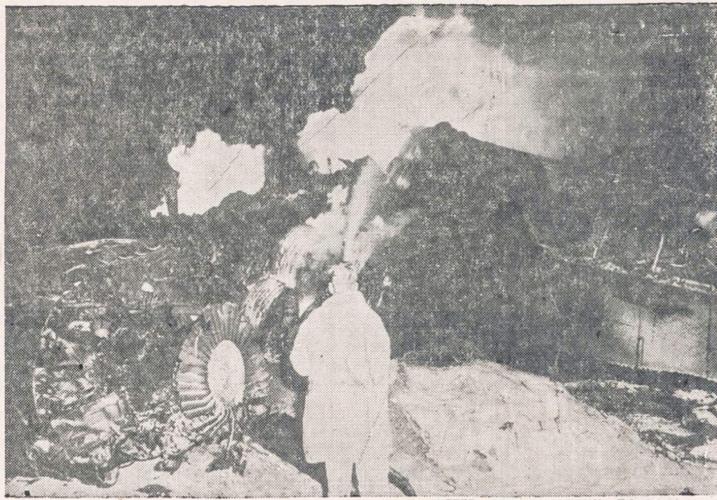
Nužudytas parlamento atstovas?

Valstybės gynyboje raštinė sakosi gavusi žinią, kad Illinois valstybės parlamento atstovas Clem Graver, kuris jau seniai buvo pagrobtas, esąs nužudytas. Šios žinios gautos iš kalinio Baker, kuris sėdi Leavenworth (Kan.) kalėjime už klastojimą bei vogimą valstybinių čekių. Valstybės gynybos Gutknecht ruošiasi jį išardyti.

Nemokamas plaučių peršvietimas

Šią savaitę eilėje Chicago vietų bus peršviečiami rentgeno (X) spinduliais plaučiai. Tuo būdu žmonės gali nemokamai pasitikrinti, ar jų nesergama džiova, ar jų sveiki plaučiai.

Vidurmiestyje peršviečiama 2 vietose: City Hall — nuo antradienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 4 v. v. ir Criminal Court Building — tomis pačiomis dienomis nuo 8:30 v. r. iki 3:30 piet.

Biggs oro jėgos bazėje, kuri yra Teksas valstybėje, nukrito ir susidaužė kitas B-36 bombonešis. Vienas įgulos narys žuvo, o 14 skaudžiai apdegė. Gaisrininkai atskubino degančio bombonešio gesint

Širšėlės dalia

Daug norėčiau Tau pasakyti iš savo laimingos jaunystės, tačiau nei tokių puikių žodžių nerandu, nei aprašyti pajėgiu. Tokia ji buvo graži. Mėginsiu Klausyk.

Šuštės upelio kairiojo pašonėje, ant aukšto skardžio kranto, stovėjo senas vienišias. Jis senas buvo tiek savo atsiradimu, tiek senais netaisyti rąstų pastatais. Tartum susitarę nieks nedailino tu stūrų rąstų sienų. Tėvelis kasmet rūpestingai peržvelgdavo jų šiaudinius stogus, kad paklydę vėjai, ar lietus kur pastogėn nepraskiverbtų. Taip jie stovėjo savo išore nepakitę daugelį metų, tačiau jų viduje buvo pakitimų, ne tik gyvenamame name, klėtyje, bet ir gyvulių tvartuose. Tėvelis nekarta mum sakydavo, kad ne tik jums reikia visokių pagerinimų, bet ir gyvulėliams. Na, ir

Politinių mokslų draugijos suvažiavimas

Ateinantį ketvirtadienį Chicagoje ruošiamas Amerikos politinių mokslų sąjungos suvažiavimas. Iš svarbesnių svarstomų dalykų yra tarptautinės teisės ir tarptautiniai santykiai, krašto valdžia, viešoji administracija ir politinės partijos.

1.258,679 žodžiai prieš "Amen"

Iš neseniai įvykusio Eванstone, Ill., pasaulio bažnyčių kongreso čia Western Union telegrafo persiuntė į pasaulį žinių, kurių apimtis buvo 1,258,679 žodžių. Telegrafo kompanijai teko dirbti antvalandžius ir prisamdyti pagalbininkų, kad galėtų apsidirbti.

Rasta uranijaus Illinoisuje

Ottavos, Ill., apylinkėse buvo rasta uranijaus rūdos, kuri naudojama atominių bombų gamyboje. Jos rastas nedidelis kiekis Little Vermillion upės pakraščiais, netoli Utica.

Miestas yra apie 100 mylių į pietvakarius nuo Chicago, prie Illinois upės.

Padidina veteranų kompensaciją

Apie 116,000 Illinois karo veteranų gaus 5% didesnę mėnesinę kompensaciją ir pensiją. Padidinimas veikia nuo spalio 1 dienos.

Nori pabranginti dujas

Natural Gas Pipeline Co. of America įteikė federalinei komisijai prašymą leisti pakelti mokėstų už dujas nuo spalio 1 d. 27 nuosimėjus. Tai palieštų apie 2 milijonus Chicago ir jos apylinkių dujų vartotojų ir suteiktų kompanijai papildomo pelno per 10 milijonų dolerių metams. Bet pirmiausia dėl to prašymo turės pasisakyti Illinois Commerce Commission.

taisė jis jų namelius ir lepino, ar nepiktai pabarė, kaip ir savo tikrus vaikus.

Nepagailėjo tėvelis triūso ir mūsų klėties kamaraites, kaip ir gyvenamo namo sienas, obliuotomis suleistomis lentomis išmušė grindis dvejas, kad kojos nešaltų, ir langus iš vidaus su langinėmis sudėjo. Sesi kraitines spintas, stalus, lovas, skrynias padirbino.

Kaip miela būdavo kamaraitės tabalkės žaliais berželiais ar kvepiančių sakais pušaičių šakelėmis kaišyti. O jau vasarą būdavo visi kampai puoduose primerktų balgtalių, ožkabardžių, šv. Petro raketlių ar radastų žiedais. Mamaitė nekarta, kokio puodo prireikus, sakydavo, kad ta mano mažoji širšėlė galėtų, tai pieva visus namus išklotų. Nors pabardavo, bet tik taip sau, o pati vos valandėlę atitrūkus nuo namų tuoj prie gelio.

Tai ravi, tai persodina, ar vėbelių paremia, ar didžiosios lapelius paskabė, kad mažyčių nesmelktų. Mamaitė mylėjo gėles, kaip savo dukras. Nuo šiaurės vėjų vienkiemį saugojo miškas. Nuo saulės kaitrų devyni šimtmetiniai klevai.

Pietų pusėje balkšavo statokas skardis. Tėvelio šiek tiek nulygintas, liepom apsodintas, o tarp jų bičių nameliai, lazdynų, agrastų ir jazminų krūmai taip užklojo plika skardžio kūną, lyg niekad jis kitoks ir nebūtų buvęs. Prie pat upelio kranto alksnių krūmai šakas, tartum rankas, išskietė siekė viens kitą. O kad mes, burubliai, upelin nelaiku kojų nepamerktumėm, apyniai apraizgė alksnių šakas, lyg tinklu upelį užtvėrė. Nors ties mūsų skardžiu upelio vanduo tik pavasarį, ledams slenkant, aukščiau kelių tepakildavo, vasaros kaitriomis dienomis, ypač pokaičio metu, apylinkės vaikai braidydavo upelyje, raichiodami jo dugne akmenėlius, vėžių ieškodami. Drąsesnieji net alksnių pakeres apgraibydavo. Nevisi tokie didvyriai buvo. Daugelis bijodavome vėžio aštrių žnyplių, nors išvirto visi skaniai valgydavome.

Kaip mieli būdavo vakarai po sunkių dienų darbų, kai grįžtančius iš lankos skambė daina lydėdavo. Pavalgę, vakaro prieblandoje kieme susėsdavome poilsui. Tėvelis rytdienos darbus paskirstęs ir pypkė taboko prikimšęs eida- vų į lauką arklį apžiūrėti. Lakštutė be perstojo sodely savo vakarinę giesmę traukdavo. Jaunimo dainos apylinkė nutildavo. Visi nuguldavo. Tik kur-ne-kur šuo amtelėdavo, ar apsnūdus pelėda, vanago išgąsdinta, suibaudavo.

Tik Mamaitė ir aš, mažoji širšėlė, pasilikdavome ilgiau už visus prie širdį gaivinančio vėjelio, galvą padėjusi ant mielos Mamaitės kelių, be rūpestelio veide, galėjau austi

auksu svajas apie nežinomą bernelį, kuris turėjo atjoti iš pasakų pilies ir mane nuo tėvėlių išvilioti.

Taip mielos ir saulėtos buvo tada man dienos.

Suaugo, suklestėjo tėvelio skardys sodintos liepos, sukerojo sužaliavo rūtos darželyje. Liepų žiedų midumi vaisinti svečiai išsivežė, žaliom rūtom apsaugstyta, galiom asarom aplaistyta, sesė į marčias pas piktą uošvę.

Subrendau ir aš mažiausia ir su jaunikaicū, iš Zemaitijos kalvų, išėjau į gyvenimą pilną rūpesčių ir vargų.

Bėgo metai, svajonės keitėsi. Brendo pasaulį neapykanta tarpe tautų, kurios nei žemėmis, nei upėmis, nei vandenytais nesusisiekė.

Kilo baisios audros iš rytų. Atbloškė svetimus žmones į mūsų tėviškės laukus. Draskė mūsų bočių sukurtas sodybas. Vergė mūsų žmones, kūdikius, motinas, senelius ir trėmė į tolimas Sibiro žemes, kur nei pasigailėjimo, nei užuojautos artimui, nei širdies neturima.

Keitėsi vėjai. Užtelėjus audrai iš vakarų, atbloškė rudus žmones. Jie sakėsi nešą kultūrą ir laisvę, bet tik tokiem pat rudiem savo apranga ir darbais. Mus trėmė į vakarų šalies fabrikus, į karo apkasų ugnį bei miestų bombų lietu, į koncentracijos stovyklas — mirties kamitus.

Slinko metai. Daužėsi, blaškėsi vėtros. Vėl Sibiro šaltis artėjo tėviškės laukais. Lyg mirties šmėklą išvydė bėgo vieni į vakarus, kiti į amžiams lietuvių nuo priešų slėpusį žaliąjį mišką.

Nei daina skambė, nei maloni šypsena jau 10-tį metų nepraiveria lietuvių lūpų. Gal staiga jis užmiršo visas motulės dar lopšy žiliuotus laisvės dainas?! Ne. Jis niekad jų neuzmirš. Jis perduos jas ir savo ainiams. Jis gimęs dainų šalyje su laisvės daina ant lūpų.

Sunku jam šiandien be dainos. Jis ir žaliame miške, šalto sniego pusnyne, ar koncentracijos stovykloje tyliai kuria laisvės dainą ir sėja į priaugančias širdis. Dainoj jis išlieja pavergėjo skriaudas ir laisvės ilgesį.

Tos jo dainos, lyg anksčiau knygnešiai, eina iš miškų į kaimus, miestus, valstybes, pasiekdamos net mus už vandenynų, porydamos tėvynės vaikų vargus ir kančias. Gal ne vieną pabudindamos iš dole-rių sapnų karalystės. Tėvynės daina yra kas tai daugiau, ne- vų viso pasaulio gražiausios dainos kartu. Ji lyg balzamu gydo ilgesį savų laukų. Ji nors trumpai valandėlei nukelia tave į kūdikystės dieneles. Įveika į jaunamartės rūbą, užsodina ant širmo žirgelio ir prieg-šų šalėlėn nuneša. Nuveda į rūtų darželius ir žalių lankų pjovėjų būrį. Į mielos motulės glėbį ir į šaltus kapelius, kur mūsų brangieji nuėjo am-žinam poilsui.

Nei tu tėviškės miške, nei aš

čia nurimti galime be skambios dainos, be savų tėviškės laukų, be laisvės...

Atbloškė karo audra mane į šį devynių laisvių kraštą. Dauge- lis tėvynainių čia laimės ieš- koti atvyko ir ją rado. Dauge- lis rusų žandarų persekioja- mi už laisvės žodį ir raštą sau prieglobstį rado.

Jau 10-its metų nesiliauja švaisčiusys rytų audra tėviš- kės sodybose. Ji tartum kir- viu, lyg lauko beržus, skina mūsų brolius, seses, kaimynus ir išveža.

Jie išvežė ir jį — mano jau- nystės svajonę, gyvenimo dai- nos draugą, į žaliąjį Rainių miškelį. *Siršėlė*
Chicago.

"Iš visų mūsų rašytojų Vinco Krėvės kūryba šiandien, be abe- jo, yra plačiausiai pasireiškusi tiek tematikos, tiek žanrų ir nuotaikos atžvilgiu", taip rašo V. Mykolaitis-Pužinas straipsnyje "Idėjiniai Vinco Krėvės kū- rybos pradai". Putino ir kitų autorių Krėvės kūrybos litera- tūrinis vertinimas rasite gra- žiai išleistoje knygoje Vincas Krėvė-Mickevičius. Knyga kai- noja tik \$2.00. Ją galite užsisa- kyti rašydami:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiūsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie tris svarus. Vienas ryšulys kainuoja vieną dolerį. Čia įeina ry- šulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. Dr. A. J. Karaliaus parašytas NAMŲ DAKTARAS. 174 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo Prospero Merimee lietuviškoji le- genda LOKYS. 80 psl.
3. Reta A. Untulio 56 psl. knyga KODEL PRARASTAS VILNIUS
4. H. Ibseno 4 veiksmų tragedija ŠIAURĖS KARŽYGIAI, kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. Kleopo Jurgelionio versta šekspyro MAKJETAS, geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA ir Petro Kro- potkino studija apie dorą, 92 psl.
7. K. Puidos versta vieno veiksmo drama PIETRO CARUSO.
8. Rusų rašytojo klasiko V. G. Korolenkos apysaka MAKARO SAPNAS. 74 psl. puikaus vertimo.
9. Kleopo Jurgelionio parinktas DEKLAMATORIUS. 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuočių lietu- vių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS. Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiūstos, jei pasiūsite vieną dolerį tokiu adresu:

N A U J I E N O S, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois
Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

ANTRAS RYŠULYS

(Antras Ryšulys jau išparduotas)

TREČIAS RYŠULYS

1. S. K. Krulikovskos parašyta ir J. Laukio išversta knyga CHINJA, dangiškos ciesaorystės gyvenimo ir papročių vaiz- deliai. 101 puslapis.
2. John Sprago 230 psl. knyga SOCIALIZMO MINTIES BLAI- VUMAS. A. Lallo, Lietuvių-anglų kalbų žodyno autoriaus, versta knyga, kalba gera. 290 psl.
3. Dr. St. Biežio versta James Allen 51 psl. knygutė KAIP ŽMOGUS MANSTO.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 174 psl.
5. A. Untulio KODEL PRARASTAS VILNIUS, 56 psl.
6. Arthur M. Lewis'o DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA, 187 puslapių.
7. J. Laukio MOTERIS IR JOS VIETA ŽMONIJOJE, 47 psl.
8. V. K. Račkauskos — Vairo EILEMIS IR PROZA, 83 psl. Rašiniai buvo deklamuoti vaidinimuose ir iškilmėse. 83 psl.
9. P. Lafargue'o išgarsėjusi 36 psl. brošiūra LABDARYBĖ PIRMIAU IR DABAR.
10. K. J. (Kleopo Jurgelionio) DEKLAMATORIUS, eilių ir mono- logų rinkinys, tinkamas vaidinimams. 164 psl.

Trečias ryšulys bus Jums pasiūstas, kai atsiūsite vieną dolerį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

GROSERNE ir mėsos parduotuvė. Ne- paprastai gyva, beveik nauji baldytuvai. Pirkite labai geromis sąlygomis. Jei pritrūks pinigų, savininkas duos morgičius, o be to, įves jus į biznį iki 2 savaičių. Nesuklysite pirke. Marquette Parke 6 kambarių stucco bungalow. Karštu vandeniu šildomas, 2 automobilių garažas ir greta staty- bai tinkamas sklypas. Kaina \$16,500 su sklypu, o be sklypo \$13,700. 2 aukštų medinis namas. \$260 pa- jamų į mėnesį garantuota. Restora- nas ir 6 butai.

P. STANKOVICIUS

REAL ESTATE IR

INSURANCE BROKERIS

LIETUVIŲ AUDITORIJA.

3133 SO. HALSTED ST.

Phone DANube 6-2793

Namų YARDS 7-6818

Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

4630 SOUTH HONORE

2 butų medinis namas, apkaltas. 6 ir

4 kambariai su mandynėmis. Kaina

tiktai \$7,700. Yards 7-3895.

* Čia yra pranešimas iš

"Crusade for Traffic Safety".

Jeigu Jūs nesilaikydami įsta- tymų, esate įveltas į susisieki- mo nelaimę, tai turite mažai

vilties gauti atlyginimą už pa- darytus nuostolius.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

LYONS \$2,500 įmok. nupirks mūr. Ranch tipo 4½ km. 2 metų senumo, kokinė maudynė ir spintos virtuvė, sklypas 50x125. Svoboda, 6013 Cer- mak, Bishop 2-2162.

GRAZUS 4 KAMB. KATEDŽIUS

1 kamb. palėpė 1 rūsy. Karštas van- duo, stokerio šild. kokinė maudynė, alum. langai. 16 & Tripp. \$9,000. — Svoboda, 3739 W. 26th St. Lawndale 1-7038.

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro

ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia

nieko įmokėti, o už didesnius darbus

susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS

6828 So. Maplewood Ave.

REpublic 7-1223

1) BRIGHTON PARKE parduodami

du mūriniai namai po 2 aukštus, at- skirose vietose. Vienam 2 butai po

5 kamb., o kitame po 4 kamb. Be to

apiejuv namų rūšiuose yra dar po

vieną butą. Taipgi turime nebrangių

medinių namų.

2) PELNINGAS MID-WEST STORE.

Mėnesinė apyvarta virš \$6,000. Pigi

nuoma: kratuvių ir butas 4 kamba- rių su apšildymu \$150 mėn. Parduo- dama gausiai prekių ir visi geri įre- ngimai už priemamą kainą.

3) ARTI S. ROCKWELL ir 59th St.

mūro bungalow 6 kamb., 7-tas deng- tam porėjui. Garažas. Po visu namu

rūšys. Gazu šildymas. Įmokėti \$6,000

Savininkas duos morgičius \$11,000

15-ai metų. Moderniškai įrengtas bu- tas tuojau galima užimti.

4) MARQUETTE PARKE 4 butų

mūro namas. 2 butai furnišuoti. Po

visu namu rūšys. 3 mašinu mūro ga- ražas. Mėnesinės pajamos \$423. Imo- kėjimas apie \$10,000. Savininkas duos

morgičius.

SHULMISTERS REALTY CO.

4004 S. Archer Ave. Lafayette 3-6300

Prieš pirkdami ar parduodami

namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY

2405 WEST 51st STREET

Prospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).

WAlbrook 5-5699 (vak).

GENERAL CONTRACTOR

STANDARD BUILDERS, INC.

726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.

CHesapeake 3-1535

Lietuvių statybos bendrovė. Stato

namus pardavimui, pagal užsakymus

ir atlieka remonto darbus.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių

RESTORANUI REIKALINGA PA- TARNAUJOJA - PADAVEJA

Kreipitis: 1743 So. Halsted St.